

จุลสาร

สมาคมแพทยระบบ

ทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

ปีที่ 10 ฉบับที่ 45-46 มิถุนายน-สิงหาคม 2545

ISSN 0857-6351

<http://www.thaigastro.org>

ฉบับที่ 45-46

- Ulcerative Colitis
- Achalasia
- โปรแกรมการประชุมวิชาการประจำปี 2545 ร่วมกับ
2nd International Symposium on Viral Hepatitis
and Perspectives from the ASEAN Region
December 9-10, 2002

สมาคมแพทยระบบทางเดินอาหาร แห่งประเทศไทย

จุลสารสมาคมแพทยระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย จัดพิมพ์
โดยอนุมัติของคณะกรรมการอำนวยการสมาคมแพทยระบบทางเดินอาหาร
แห่งประเทศไทย กำหนดออกทุก 2 เดือน แจกจ่ายโดยไม่คิดมูลค่าแก่สมาชิก
ของสมาคมฯ ตลอดจนห้องสมุดโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลประจำ
จังหวัดทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้โรกระบบทางเดิน
อาหาร และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสมาคมฯ

สำนักงาน:-

ตึกผะอบ ชั้น 1 สาขาวิชาโรกระบบทางเดินอาหาร

รพ.ศิริราช

ถ.พราณนก

บางกอกน้อย

กรุงเทพฯ 10700

โทร 02-412-0586

โทรสาร 02-411-5013, 412-0586

สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

ปีที่ 10 ฉบับที่ 45-46 มิถุนายน-สิงหาคม 2545 ISSN 0857-6351

รายนามคณะผู้จัดทำจุลสาร

ที่ปรึกษา	แพทย์หญิงศศิประภา นายแพทย์อุดม	บุญญพิสิฐ คชินทร
บรรณาธิการ	นายแพทย์สมชาย	สีลาภุศลวงศ์
กองบรรณาธิการ	แพทย์หญิงโฉมศรี นาวาอากาศโทนายแพทย์วิญญู จันทรสุนทรกุล นายแพทย์ทวีศักดิ์ นายแพทย์ธีระ นายแพทย์นุสนธิ์ นายแพทย์พิศาล นายแพทย์พูลชัย นายแพทย์มานิต นายแพทย์ยุทธนา พันตำรวจเอกนายแพทย์วรพันธุ์ เสาวรสี นายแพทย์ศตวรรษ แพทย์หญิงสุพร นายแพทย์สิริวัฒน์ พันเอกนายแพทย์อนุชิต จุฑะพุทธิ	โฆสิตชัยวัฒน์ แทนวันดี พิรัชวิสุทธิ กัลดเจริญ ไม้เรียง จรัสเจริญวิทยา ลีโทชวลิต ศตวรรษอำรง ทองสวัสดิ์ ตรีพงศ์กรุณา อนันตพันธุ์พงศ์
พิมพ์ที่	ศุภานิช การพิมพ์	
จำนวน	1,500 เล่ม	

สารบัญ

จุลสารสมาคมแพทยระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

ปีที่ 10 ฉบับที่ 45-46

มิถุนายน-สิงหาคม 2545

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมการอำนวยการ	4
สมาคมแพทยระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย	
สารจากนายกสมาคม	10
รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคมฯครั้งที่ 4/2545	12
รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคมฯครั้งที่ 5/2545	20
Interhospital GI Conference	
Case 1	28
Case 2	47
Interesting Topics Review	
Ulcerative Colitis	31
Nontraumatic small bowel perforation	50
Feeding problems in ICU:	
Acute colonic pseudo-obstruction (Ogilvie's Syndrome)	65
Achalasia	82
ถามตอบจากภาพ	93
โปรแกรมการประชุมวิชาการประจำปี 2545	96
บรรณาธิการแถลง	103
ใบสมัครสมาชิกสมาคม	105
รวบรวมภาพงานแสดงมูทิตาจิตเกษียณอายุราชการ	107

รายนามคณะกรรมการอำนวยการสมาคม

รายนามคณะกรรมการอำนวยการสมาคม

วาระปี 2544-2545

1. แพทย์หญิงศศิประภา บุญญพิสิฏฐ์		นายกสมาคม
2. นายแพทย์ประวิทย์ เลิศวีระศิริกุล		รองตำแหน่งนายก
3. นายแพทย์มานิต ลิโทชวลิต		อุปนายก
4. นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี		เลขาธิการ
5. แพทย์หญิงชุติมา ประมูลสินทรัพย์		เหรัญญิก
6. นายแพทย์จรินทร์ ใจนัมบวรวิทยา		ประธานฝ่ายปฏิคม
7. นายแพทย์กำธร เผ่าสวัสดิ์		ประธานฝ่ายวิจัย
8. แพทย์หญิงวโรชา มหาชัย		ประธานฝ่ายวิชาการ
9. นายแพทย์ไพโรจน์ เหลืองโรจนกุล		ประธานฝ่ายโรคตับ
10. พันเอกนายแพทย์สุรพล ชื่นรัต นกุล		ประธานฝ่ายเอ็นโดสโคปี่
11. นายแพทย์พิศาล ไม้เรียง		ประธานฝ่ายการศึกษา
หลังปริญญา
12. นายแพทย์สุชา คุระทอง		ประธานฝ่ายวารสาร
13. นายแพทย์ธีระ พิรัชวิสุทธิ		ประธานฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
14. นายแพทย์ทองดี ชัยพานิช		กรรมการกลาง
15. นายแพทย์คณิต อธิสุข		กรรมการกลาง
16. แพทย์หญิงโฉมศรี โฆษิตชัยวัฒน์		กรรมการกลาง
17. นายแพทย์นุสนธิ์ กัดัดเจริญ		กรรมการกลาง
18. นายแพทย์บัญชา โอวาทพารพร		กรรมการกลาง
19. นายแพทย์พงษ์พีระ สุวรรณกุล		กรรมการกลาง
20. นาวาอากาศเอกนายแพทย์ไพฑูรย์ จ้วงพานิช		กรรมการกลาง

21. แพทย์หญิงลินดา	บราวน์	กรรมการกลาง
22. พันตำรวจเอกนายแพทย์วรพันธุ์	เสาวรส	กรรมการกลาง
23. นาวาอากาศโทนายแพทย์วิญญู	จันทร์สุนทรกุล	กรรมการกลาง
24. นายแพทย์วีกิจ	วีรานูวัตดี	กรรมการกลาง
25. แพทย์หญิงวิณา	วงศ์พานิช	กรรมการกลาง
26. นายแพทย์สถาพร	มานัสสถิตย	กรรมการกลาง
27. นายแพทย์สมชาย	ลีลากุลวงค์	กรรมการกลาง
(ผู้ช่วยเลขาธิการ)		
28. พันเอกนายแพทย์สุรพล	สุรางค์ศรีรัฐ	กรรมการกลาง
29. นายแพทย์สุริยะ	จักกะพาก	กรรมการกลาง
30. นายแพทย์อองอาจ	ไพโรสถนธรางกูร	กรรมการกลาง
31. พันเอกนายแพทย์อนุชิต	จุฑาทุทธิ	กรรมการกลาง
32. นายแพทย์อุดม	คชินทร	กรรมการกลาง
33. แพทย์หญิงกรรณิการ์	พรพัฒน์กุล	ที่ปรึกษา
34. นายแพทย์เกรียงไกร	อัศววงศ์	ที่ปรึกษา
35. นายแพทย์จินดา	สุวรรณรักษ์	ที่ปรึกษา
36. นายแพทย์พินิจ	กุลละวณิชย์	ที่ปรึกษา
37. นายแพทย์เต็มชัย	ไชยนุวัตติ	ที่ปรึกษา
38. พลตรีนายแพทย์วิชัย	ชัยประภา	ที่ปรึกษา
39. นายแพทย์สมหมาย	วิไลรัตน์	ที่ปรึกษา
40. นายแพทย์สวัสดิ์	หิตะนันท์	ที่ปรึกษา
41. นายแพทย์สังข์พันธ์	อิศรเสนา	ที่ปรึกษา
42. พลอากาศตรีนายแพทย์สุจินต์	จารุจินดา	ที่ปรึกษา

รายนามคณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัย

1. นายแพทย์กำธร	เผ่าสวัสดี้	ประธาน
2. นายแพทย์จรินทร์	โรจน์บวรวิทยา	อนุกรรมการ
3. แพทย์หญิงโคมศรี	โฆษิตชัยวัฒน์	อนุกรรมการ
4. แพทย์หญิงชุตินา	ประมุขสินทรัพย์	อนุกรรมการ
5. นายแพทย์ธีระ	พิรัชวิสุทธิ	อนุกรรมการ
6. นายแพทย์นุสนธิ์	กลัดเจริญ	อนุกรรมการ
7. นายแพทย์บัญชา	โอวาทฟ้ารพร	อนุกรรมการ
8. นายแพทย์ประวิทย์	เลิศวีระศิริกุล	อนุกรรมการ
9. นายแพทย์พลรัตน์	วิไลรัตน์	อนุกรรมการ
10. นายแพทย์พิศาล	ไม้เรียง	อนุกรรมการ
11. นายแพทย์มานิต	สีโทชวลิต	อนุกรรมการ
12. นายแพทย์ยุทธนา	ศตวรรษธำรง	อนุกรรมการ
13. นาวาอากาศโทนายแพทย์วิญญู จันทรสุนทรกุล		อนุกรรมการ
14. แพทย์หญิงวโรชา	มหาชัย	อนุกรรมการ
15. พันตำรวจเอกนายแพทย์วรพันธุ์ เสาวรส		อนุกรรมการ
16. นายแพทย์ศตวรรษ	ทองสวัสดี้	อนุกรรมการ
17. นายแพทย์สถาพร	มานัสสถิตย์	อนุกรรมการ
18. นายแพทย์เสถียร	เดชะไพฑูรย์	อนุกรรมการ
19. พันเอกนายแพทย์สุรพล	ชื่นรัตนกุล	อนุกรรมการ
20. พันเอกนายแพทย์สุรพล	สุรางค์ศรีรัฐ	อนุกรรมการ

21. นายแพทย์สิริวัฒน์	อนันตพันธุ์พงศ์	อนุกรรมการ
22. นายแพทย์องอาจ	ไพโรสณทรางกูร	อนุกรรมการ
23. พันเอกนายแพทย์อนุชิต	จุฑาทุทธิ	อนุกรรมการ
24. นายแพทย์อุดม	คชินทร	อนุกรรมการ
25. นายแพทย์อุทัย	แก้วเอี่ยม	อนุกรรมการ
26. แพทย์หญิงกรรณิการ์	พรพัฒน์กุล	ที่ปรึกษา
27. นายแพทย์เกรียงไกร	อัครวงศ์	ที่ปรึกษา
28. นายแพทย์ทองดี	ชัยพานิช	ที่ปรึกษา
29. นายแพทย์พินิจ	กุลละวณิชย์	ที่ปรึกษา
30. นายแพทย์พงษ์พีระ	สุวรรณกุล	ที่ปรึกษา
31. แพทย์หญิงศศิประภา	บุญญพิสิฐ	ที่ปรึกษา
32. นายแพทย์สวัสดิ์	หิตะนันท์	ที่ปรึกษา
33. นายแพทย์สุชา	คุระทอง	ที่ปรึกษา

รายนามคณะอนุกรรมการฝ่ายโรคตับ

1. นายแพทย์ไพโรจน์	เหลือองโรจนกุล	ประธาน
2. แพทย์หญิงชุติมา	ประมุขสินทรัพย์	รองประธาน
3. นายแพทย์ทวีศักดิ์	แทนวันดี	กรรมการ
4. นายแพทย์เต็มชัย	ไชยนุวัติ	กรรมการ
5. นายแพทย์ยง	ภู่วรรณ	กรรมการ
6. แพทย์หญิงจิโรชา	มหาชัย	กรรมการ
7. พันเอกนายแพทย์อนุชิต	จุฑาพุทธิ	กรรมการ
8. นายแพทย์ธีระ	พิรัชวิสุทธิ์	เลขานุการ

รายนามคณะอนุกรรมการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

1. นายแพทย์ธีระ	พิรัชวิสุทธิ์	ประธาน
2. นายแพทย์พิศาล	ไม้เรียง	อนุกรรมการ
3. นายแพทย์ศตวรรษ	ทองสวัสดิ์	อนุกรรมการ
4. นายแพทย์สุริยะ	จักกะพาก	อนุกรรมการ
5. แพทย์หญิงนภาพร	จำรูญกุล	อนุกรรมการ
6. นายแพทย์สมชาย	ลีลากุลดวงศ์	อนุกรรมการ

รายนามคณะอนุกรมฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา

1. นายแพทย์พิศาล	ไม้เรียง	ประธาน
2. นายแพทย์เกรียงไกร	อัครวงค์	อนุกรรมการ
3. นายแพทย์กำธร	เผ่าสวัสดี	อนุกรรมการ
4. นายแพทย์จรินทร์	โรจน์บวรวิทยา	อนุกรรมการ
5. แพทย์หญิงเจลิยว	ประสงค์สุขสันต์	อนุกรรมการ
6. แพทย์หญิงโสมศรี	โฆษิตชัยวัฒน์	อนุกรรมการ
7. นายแพทย์ทวีศักดิ์	แทนวันดี	อนุกรรมการ
8. นายแพทย์ธีระ	พิรัชวิสุทธิ	อนุกรรมการ
9. นายแพทย์ปัญญา	โอวาทฟ้าพร	อนุกรรมการ
10. นายแพทย์พลรัตน์	วิไลรัตน์	อนุกรรมการ
11. นายแพทย์รังสรรค์	กฤษณิมิตร	อนุกรรมการ
12. พันตำรวจเอกนายแพทย์วรพันธุ์	เสาวรส	อนุกรรมการ
13. นาวาอากาศโทนายแพทย์วิญญู	จันทร์สุนทรกุล	อนุกรรมการ
14. นายแพทย์ศตวรรษ	ทองสวัสดิ์	อนุกรรมการ
15. พันเอกนายแพทย์สุรพล	สุรางค์ศรีรัฐ	อนุกรรมการ
16. พันเอกนายแพทย์อนุชิต	จุฑะพุทธิ	อนุกรรมการ
17. นายแพทย์อุดม	คชินทร	อนุกรรมการ
18. นายแพทย์อุคร	ศรีวัฒน์	อนุกรรมการ

เรียน ท่านสมาชิกสมาคมที่รักและเคารพทุกท่าน

จุลสารฉบับนี้จะเป็นจุลสารก่อนฉบับสุดท้ายของคณะกรรมการสมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทยชุดนี้ (วาระ 2544-2545) เนื้อหาของจุลสารก็ยังคงอยู่ และเพื่อส่งข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับโรคทางเดินอาหาร ตลอดจนสิ่งที่น่าสนใจแก่สมาชิกทุกท่านต่อไป

เมื่อต้นเดือนกันยายน คณะกรรมการอำนวยการสมาคม และท่านที่ปรึกษาสมาคมได้ไปพร้อมกับจัดสัมมนาเกี่ยวกับโครงสร้างของสมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารชั้นที่ Royal Hill Resort จ.นครนายก ซึ่งสมาคมของเราที่ตั้งมานานกว่า 40 ปีแล้ว มีการแก้ไขกันมาตลอดและมีการสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรการอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดมา 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อปี 2538 ที่ชะอำ และครั้งที่ 2 ที่กาญจนบุรี ซึ่งทั้ง 2 ครั้งนั้นยังไม่เคยมีการสัมมนาหรือพูดคุยกันเรื่องโครงสร้างและแนวทางของสมาคมในอนาคตข้างหน้า ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันจะพบว่าสมาคมเราใหญ่ขึ้นและประกอบด้วยชมรมต่างๆหลายชมรม เช่น ชมรมโรคกระเพาะอาหาร ชมรมโรคตับ ชมรม Motility ฯลฯ และนอกจากนี้ยังมีปัจจัยนอกที่เราจะต้องเฝ้าระวังเพราะอาจจะมีผลกระทบต่อแพทย์และสมาชิกของสมาคม เช่น พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขของสมาคมจะอยู่ในวาระการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2545 ในเดือนธันวาคม 2545 นี้ เพื่อขอรับการรับรองจากสมาคม

ขอประชาสัมพันธ์การประชุมวิชาการประจำปี 2545 ของสมาคม ที่จะจัดขึ้นที่โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 9-12 ธันวาคม 2545 ซึ่งจะจัดร่วมกับ 2nd International Symposium on Viral Hepatitis Perspective from the ASEAN Region ซึ่งมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาร่วมการบรรยายหลายท่าน ท่านสมาชิกคงจะได้รับความรู้ใหม่ๆอีกมากมาย หวังว่าท่าน

สมาชิกคงจะมาเข้าร่วมประชุมอย่างอบอุ่นเช่นเคยนะคะ และขอประชาสัมพันธ์ การประชุม GI-Endoscopy Live Demonstration ซึ่งจะจัดขึ้นที่คณะแพทย ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระหว่างวันที่ 28-30 มกราคม 2546 นี้ ขอให้ ท่านสมาชิกที่สนใจกรุณาสมาชิกเข้าร่วมประชุมได้ค่ะ

ในเดือนมกราคม 2546 ท่านนายกคนใหม่คือ นายแพทย์ประวิทย์ เลิศวีระศิริกุล จะเป็นผู้ที่จะบริหารสมาคมคนต่อไป ซึ่งท่านได้ทำงานบริหาร สมาคมมานานแล้ว ท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษหลายด้านที่จะทำให้ สมาคมพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งให้มีชื่อเสียงเป็นที่ปรากฏทั้งในระดับประเทศ และต่างประเทศ

ดิฉันต้องขอขอบคุณท่านสมาชิกที่ได้ไว้วางใจให้ดิฉันได้เข้ามาบริหาร งานสมาคม และต้องขอขอบคุณท่านคณะกรรมการอำนวยการท่านที่ปรึกษา สมาคม เจ้าหน้าที่สมาคมและบริษัทเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ที่ทำให้ดิฉันสามารถ ปฏิบัติงานต่างๆไปได้อย่างดี

สุดท้ายนี้ ดิฉันขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้สมาชิกทุกท่าน ประสบแต่ความสุข สำเร็จ สมปรารถนาทุกประการ

ศาสตราจารย์แพทย์หญิงศศิประภา บุญญพิสิฏฐ์
นายกสมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคม
ครั้งที่ 4/2545 วันศุกร์ที่ 10 พฤษภาคม 2545 เวลา 10.00-12.00 น.
ณ ห้องบำรุงเมือง โรงแรมโซลทวินทาวเวอร์, กรุงเทพฯ

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1. แพทย์หญิงศศิประภา บุญญพิสิฐฐ์	นายกสมาคม
2. นายแพทย์ประวิทย์ เลิศวีระศิริกุล	รังตำแหน่งนายก
3. นายแพทย์มานิต ลีโทชวลิต	อุปนายก
4. นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี	เลขาธิการ
5. นายแพทย์จรินทร์ ใจจน์บวรวิทยา	ประธานฝ่ายปฐมคม
6. นายแพทย์กำธร เผ่าสวัสดิ์	ประธานฝ่ายวิจัย
7. นายแพทย์ไพโรจน์ เหลืองโรจนกุล	ประธานฝ่ายโรคตับ
8. พันเอกนายแพทย์สุรพล ชื่นรัตนกุล	ประธานฝ่ายเอ็นโดสโคปี่
9. นายแพทย์พิศาล ไม้เรียง	ประธานฝ่ายการศึกษา
หลังปริญญา
10. นายแพทย์ธีระ พิรัชวิสุทธิ	ประธานฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
11. นายแพทย์บัญชา โอวาทพารพร	กรรมการกลาง
12. แพทย์หญิงวีณา วงศ์พานิช	กรรมการกลาง
13. นายแพทย์สมชาย ลีลากุลวงศ์	กรรมการกลาง
(ผู้ช่วยเลขาธิการ)
14. พันเอกนายแพทย์สุรพล สุรางค์ศรีรัฐ	กรรมการกลาง

15. นายแพทย์สุริยะ จักกะพาก	กรรมการกลาง
16. นายแพทย์องอาจ ไพรสณทรวงูร	กรรมการกลาง
17. แพทย์หญิงกรรณิการ์ พรพัฒน์กุล	ที่ปรึกษา
18. นายแพทย์เกรียงไกร อัครวงค์	ที่ปรึกษา
19. นายแพทย์พินิจ กุลละวณิชย์	ที่ปรึกษา
20. พลตรีนายแพทย์วิชัย ชัยประภา	ที่ปรึกษา
21. นายแพทย์สมหมาย วิไลรัตน์	ที่ปรึกษา
22. พลอากาศตรีนายแพทย์สุจินต์ จารุจินดา	ที่ปรึกษา

รายนามผู้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม

1. แพทย์หญิงชุดิมา ประมูลสินทรัพย์	เหรียญก
2. แพทย์หญิงวโรชา มหาชัย	ประธานฝ่ายวิชาการ
3. นายแพทย์สุชา คุระทอง	ประธานฝ่ายวารสาร
4. นายแพทย์ทองดี ชัยพานิช	กรรมการกลาง
5. นายแพทย์คณิต อธิสุข	กรรมการกลาง
6. แพทย์หญิงโฉมศรี โฆษิตชัยวัฒน์	กรรมการกลาง
7. นายแพทย์นุสนธิ์ กลัดเจริญ	กรรมการกลาง
8. นายแพทย์พงษ์พีระ สุวรรณกุล	กรรมการกลาง
9. นาวาอากาศเอกนายแพทย์ไพฑูรย์ จ้วงพานิช	กรรมการกลาง
10. แพทย์หญิงลินดา บรรานัน	กรรมการกลาง
11. พันตำรวจเอกนายแพทย์วรพันธุ์ เสาวรส	กรรมการกลาง

12. นาวาอากาศโทนายแพทย์วิญญู จันทรสุนทรกุล	กรรมการกลาง
13. นายแพทย์สถาพร มานัสสถิตย์	กรรมการกลาง
14. พันเอกนายแพทย์อนุชิต จูฑะพุทธิ	กรรมการกลาง
15. นายแพทย์อุดม คชินทร	กรรมการกลาง
16. นายแพทย์จินดา สุวรรณรักษ์	ที่ปรึกษา
17. นายแพทย์เต็มชัย ไชยนุวัตติ	ที่ปรึกษา
18. นายแพทย์สวัสดิ์ หิตะนันท์	ที่ปรึกษา
19. นายแพทย์สัจพันธ์ อิศรเสนา	ที่ปรึกษา

เปิดประชุมเวลา 10.00 น. โดยมีแพทย์หญิงศศิประภา บุญญพิสิฏฐ์ เป็นประธานในที่ประชุม

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

1. ตามที่สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย ได้ส่ง นายแพทย์พิศาล ไม้เรียง และแพทย์หญิงโฉมศรี โฆษิตชัยวัฒน์ เพื่อเข้าร่วมประชุม "Train and Trainer Workshop" เมื่อวันที่ 18-20 เมษายน 2545 ณ ประเทศกรีซ นั้น ขณะนี้ทั้ง 2 ท่านได้เดินทางกลับจากการประชุมแล้ว
2. ขณะนี้ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา กำลังดำเนินการจัดสอบ GI Fellow ประจำปี 2545

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 3/2545

ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 3/2545 โดยไม่มีการแก้ไข

วาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องและพิจารณา

3.1 สรุปการประชุม World Congress of Gastroenterology(WCOG)2002

นายแพทย์กำธร เผ่าสวัสดี ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

1. ขณะนี้มีบริษัททัวร์ต่างๆได้ทวงเงินมายังฝ่าย Local Host Committee ซึ่งทาง OMGE ยังไม่ได้จ่ายค่าทัวร์ จำนวนเงิน 2,734,733 บาท ดังนั้นจึงจะขอให้สมาคมสำรองจ่ายเงินจำนวนนี้ไปก่อน ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวจะได้คืนจาก OMGE

ที่ประชุมมีมติอนุมัติ

2. นายแพทย์เติมชัย ไชยนุวัติ ฝากให้แจ้งในที่ประชุมทราบว่าอาจจะขอให้สำนักตรวจบัญชีเข้ามาตรวจบัญชีรายรับ-รายจ่ายของการประชุม WCOG 2002 ในส่วนของ Local Host Committee

ที่ประชุมรับทราบ

3.1 ความคืบหน้าเตรียมจัดประชุม 2nd International Symposium on Viral Hepatitis and Perspectives from the ASEAN Region วันที่ 9-10 ธันวาคม 2545 จ.เชียงใหม่

นายแพทย์ธีระ พิรัชวิสุทธิ์ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

1. กำหนดการจัด 2nd International Symposium on Viral Hepatitis and Perspectives from the ASEAN Region ในวันที่ 9-10 ธันวาคม 2545 โดยจัดร่วมกับการประชุมวิชาการประจำปี 2545 ของสมาคมในวันที่ 11-12 ธันวาคม 2545
2. อัตราค่าวีธีฯ 50,000 บาท โดยแสดงวีธีได้ทั้ง 4 วัน

3. อัตราค่าลงทะเบียนสำหรับคนไทย 100 USD และต่างประเทศ 250 USD และการชำระเงินค่าลงทะเบียนจะไม่แยกกับการประชุมวิชาการประจำปีของสมาคม
4. จากการที่ได้พิจารณาจำนวนห้องพัก, ราคาห้องพัก และความสะดวกเหมาะสมสถานที่ ของโรงแรม Westin แล้ว จึงขอเปลี่ยนแปลงสถานที่จัดประชุมมาเป็นโรงแรมปางสวนแก้ว จ.เชียงใหม่
5. Final Announcement จะออกในเดือนกรกฎาคม 2545
6. จะมีการบรรยายพิเศษ Termchai's Lecture โดย Prof. Roberto J. Groszmann ในหัวข้อเรื่อง Pathophysiology and Natural History of Portal Hypertension
7. ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเข้าร่วมงาน Gala Dinner ได้ทุกท่าน

3.1 ความคืบหน้าในการเตรียมจัดประชุมวิชาการกลางปี 2545

นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าขณะนี้ได้ดำเนินการจัดพิมพ์โปรแกรมการประชุมวิชาการกลางปี 2545 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

1. นายแพทย์พิศาล ไฉ่เรียง ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าตามที่ได้รับมอบหมายจากสมาคมให้ไปเข้าร่วมประชุม "Train and Trainer Workshop" เมื่อวันที่ 18-20 เมษายน 2545 ณ ประเทศกรีซ พร้อมแพทย์หญิงโอมศรี โฆษิตชัยวัฒน์ นั้น ในการประชุมดังกล่าวมีผู้แทนเข้าร่วมประชุมทั้งหมด 24 ประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น President และ Vice President และจาก

การไปร่วมประชุมครั้งนี้จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย พร้อมกันนี้ได้มีโอกาสพูดคุยกับ Prof. James Tooili ถึงความเป็นไปได้หากในอนาคตประเทศไทยจะจัดการประชุมรูปแบบนี้ในแถบ Southeast Asia และขอความคิดเห็นจากที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคมด้วย

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการที่เสนอ

2. นายแพทย์กำร เฝ้าสวัสดิ์ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

1. ตามที่ GI Motility Club of Thailand ได้ขอรับทุนสนับสนุนเพื่อทำโครงการวิจัยจากสมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย เป็นจำนวนเงิน 73,850 บาทนั้น คณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัยได้พิจารณาโครงการวิจัยแล้วมีมติอนุมัติงบประมาณตามจำนวนที่เสนอ ดังนั้นจึงขอให้ที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคมอนุมัติงบประมาณดังกล่าวด้วย

ที่ประชุมมีมติอนุมัติ

2. GI Fellow ปีที่ 2 จำนวน 3 ท่านยังมีปัญหาบางประการ เช่น ส่งผลงานการวิจัยยังไม่สมบูรณ์หรือส่งไปเสร็จไม่ครบถ้วน พร้อมกันนี้ได้ส่งจดหมายให้ผู้ที่ยังมีปัญหารีบดำเนินการให้เรียบร้อย
3. การอบรม Basic Science สำหรับ GI Fellow ปีที่ 1 นั้น ขอฝากให้นายแพทย์พิศาล ไม้เรียง ช่วยพิจารณาวันที่เหมาะสมด้วย

3. แพทย์หญิงศศิประภา บุญญพิสิฏฐ์ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

1. ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ให้มีการประชุมเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างและแนวนโยบายของสมาคมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสมาคมในอนาคตนั้น ขอความคิดเห็นจากที่ประชุมช่วยพิจารณาวัน เวลา และสถานที่ในการประชุมดังกล่าวด้วย

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางและที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดเตรียมเสนอร่างโครงสร้างของสมาคมเพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการอำนวยการสมาคมพิจารณา และกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการเพื่อพิจารณาการจัดทำโครงสร้างสมาคมในวันเสาร์ที่ 6 กรกฎาคม 2545 ณ โรงแรมสีมาธานี จ.นครราชสีมา

2. จากการที่สมาคมได้จัดให้ GI Fellow เสนอผลงานทางวิชาการ Interhospital GI Conference นั้น GI Fellow มีความประสงค์จะขอให้สมาคมเป็นผู้จัดเตรียม Computer Notebook เพื่อใช้ในการเสนอผลงาน ดังนั้นจึงขอความเห็นจากที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคมด้วย

ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้ซื้อ Computer Notebook จำนวน 1 เครื่อง

4. นายแพทย์อองอาจ ไพรสถนธรางกูร ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าตามที่สมาคมได้กำหนดให้ GI Fellow เสนอผลงานวิชาการ Interhospital GI

Conference จึงขอให้ที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคมพิจารณา
เรื่องค่าเดินทางของ GI Fellow ที่อยู่ต่างจังหวัดด้วย

**ที่ประชุมจะนำเรื่องค่าเดินทางของ GI Fellow ไปพิจารณาเพื่อ
หาหลักการต่อไป**

5. นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

1. เนื่องจากแพทย์หญิงชุตินา ประมุขสินทรัพย์ เจริญญิกสมาคม
ลาประชุม ดังนั้นจึงขอฝากสรุปกระแสเงินสดของสมาคมตาม
เอกสารประกอบการประชุม
2. มีสมัครสมาชิกใหม่จำนวน 1 ท่าน คือ แพทย์หญิงดร. วิสุทธิศิริ
เป็นสมาชิกสามัญ ซึ่งฝ่ายเลขาธิการสมาคมได้ตรวจสอบคุณ
สมบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับสมาคม

ที่ประชุมมีมติรับรองสมาชิกใหม่จำนวน 1 ท่าน

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี

บันทึกการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคม
ครั้งที่ 5/2545 วันศุกร์ที่ 21 มิถุนายน 2545 เวลา 10.00-12.00 น.
ณ ห้องบำรุงเมือง โรงแรมโซลทวินทาวเวอร์, กรุงเทพฯ

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1. แพทย์หญิงศศิประภา บุญญพิสิฏฐ์	นายกสมาคม
2. นายแพทย์ประวิทย์ เลิศวีระศิริกุล	รังตำแหน่งนายก
3. นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี	เลขาธิการ
4. แพทย์หญิงชุติมา ประมูลสินทรัพย์	เหรัญญิก
5. นายแพทย์กำธร เผ่าสวัสดิ์	ประธานฝ่ายวิจัย
6. แพทย์หญิงวโรชา มหาชัย	ประธานฝ่ายวิชาการ
7. นายแพทย์พิศาล ไม้เรียง	ประธานฝ่ายการศึกษา
หลังปริญญา
8. นายแพทย์ธีระ พิรัชวิสุทธิ	ประธานฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
9. นายแพทย์ทองดี ชัยพานิช	กรรมการกลาง
10. แพทย์หญิงโฉมศรี โฉมิตชัยวัฒน์	กรรมการกลาง
11. นายแพทย์นุสนธิ์ กัดัดเจริญ	กรรมการกลาง
12. นายแพทย์พงษ์พีระ สุวรรณกุล	กรรมการกลาง
13. พันตำรวจเอกนายแพทย์วรพันธุ์ เสาวรส	กรรมการกลาง
14. นาวาอากาศโทนายแพทย์วิญญู จันทรสุนทรกุล	กรรมการกลาง
15. แพทย์หญิงวิณา วงศ์พานิช	กรรมการกลาง

16. นายแพทย์สมชาย ลีลากุลวงศ์	กรรมการกลาง
(ผู้ช่วยเลขาธิการ)
17. พันเอกนายแพทย์สุรพล สุรางค์ศรีรัฐ	กรรมการกลาง
18. นายแพทย์อุดม คชินทร	กรรมการกลาง
19. นายแพทย์เกรียงไกร อัครวงศ์	ที่ปรึกษา
20. พลตรีนายแพทย์วิชัย ชัยประภา	ที่ปรึกษา
21. นายแพทย์สมหมาย วิไลรัตน์	ที่ปรึกษา
22. พลอากาศตรีนายแพทย์สุจินต์ จารุจินดา	ที่ปรึกษา

รายนามผู้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม

1. นายแพทย์มานิต ลีโทขวลิต	อุปนายก
2. นายแพทย์จรินทร์ โรจน์บวรวิทยา	ประธานฝ่ายปฏิคม
3. นายแพทย์ไพโรจน์ เหลืองโรจนกุล	ประธานฝ่ายโรคตับ
4. พันเอกนายแพทย์สุรพล ชื่นรัตน์กุล	ประธานฝ่ายเอ็นโดสโคปี่
5. นายแพทย์สุชา คุระทอง	ประธานฝ่ายวารสาร
6. นายแพทย์คณิต อธิสุข	กรรมการกลาง
7. นายแพทย์บัญชา โอวาทพิารพร	กรรมการกลาง
8. นาวาอากาศเอกนายแพทย์ไพฑูรย์ จ้วงพานิช	กรรมการกลาง
9. แพทย์หญิงลินดา บราวน์	กรรมการกลาง
10. นายแพทย์สถาพร มานัสสถิตย์	กรรมการกลาง
11. นายแพทย์สุริยะ จักกะพาก	กรรมการกลาง

12. นายแพทย์อองอาจ ไพรสถนทรงกูร	กรรมการกลาง
13. พันเอกนายแพทย์อนุชิต จุฑะพุทธิ	กรรมการกลาง
14. แพทย์หญิงกรรณิการ์ พรพัฒน์กุล	ที่ปรึกษา
15. นายแพทย์พินิจ กุลละวณิชย์	ที่ปรึกษา
16. นายแพทย์จินดา สุวรรณรักษ์	ที่ปรึกษา
17. นายแพทย์เต็มชัย ไชยนุวัตติ	ที่ปรึกษา
18. นายแพทย์สวัสดิ์ หิตะนันท์	ที่ปรึกษา
19. นายแพทย์สัจพันธ์ อิศรเสนา	ที่ปรึกษา

เปิดประชุมเวลา 10.00 น. โดยมีแพทย์หญิงศศิประภา บุญญพิสิฏฐ์ เป็นประธานในที่ประชุม

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

1. ตามที่สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย จะจัดให้มีการประชุมสัมมนาเรื่องการจัดทำโครงสร้างสมาคมในวันเสาร์ที่ 5 กรกฎาคม 2545 ณ โรงแรมสีมาธานี จ.นครราชสีมา นั้น เนื่องจากมีผู้ที่จะเดินทางมาร่วมประชุมดังกล่าวน้อยมาก ดังนั้นจึงขอเลื่อนการประชุมออกไปก่อน

ที่ประชุมเสนอให้เชิญ GI Fellow ที่จบการศึกษาไปแล้วเข้าร่วมประชุมดังกล่าวและมีมติให้มีจัดการประชุมในวันที่ 5-6 สิงหาคม 2545 สำหรับรายละเอียดจะแจ้งให้ทราบต่อไป

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 4/2545

ที่ประชุมมีมติแก้ไขรายงานการประชุมครั้งที่ 4/2545 ดังนี้

หน้า 3 บรรทัดที่ 13 นับจากบน

แก้จาก จะมีการบรรยายพิเศษ Viranuvatti's lecture

แก้เป็น จะมีการบรรยายพิเศษ Chainuvatti's lecture

หลังจากแก้ไขรายงานการประชุมแล้ว ที่ประชุมมีมติรับรอง
รายงานการประชุมครั้งที่ 4/2545

วาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องและพิจารณา

3.2 พิจารณาผลสอบ GI Fellow ประจำปี 2545

นายแพทย์พิศาล ไผ่เรียง ประธานฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าขณะนี้ได้ดำเนินการจัดสอบเพลโลวเพื่อหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ สาขาอายุรศาสตร์ โรคระบบทางเดินอาหาร ประจำปีการศึกษา 2545 เสร็จสิ้นลงเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นจึงขอให้ที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการสมาคมพิจารณาผลการสอบดังกล่าว โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามเอกสารประกอบการประชุม

1. จำนวนผู้สมัครสอบ

- 1.1 มีผู้สมัครสอบเพื่อวุฒิบัตรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ สาขาอายุรศาสตร์ โรคระบบทางเดินอาหาร ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 11 ท่าน

1.1.1 ผู้สอบซ่อม จากปีการศึกษา 2544 จำนวน 1 ท่าน

1.1.2 ผู้สอบ ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 10 ท่าน

1.2 มีผู้สมัครสอบเพื่อหนังสืออนุมัติแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ สาขาอายุรศาสตร์
โรคระบบทางเดินอาหาร ประจำปี 2545 จำนวน 1 ท่าน

2. พิจารณาผลการสอบ

2.1 ผู้สอบซ่อม จากปีการศึกษา 2544 จำนวน 1 ท่าน

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาผลการสอบแล้ว มีมติให้สอบผ่าน

2.2 ผู้สอบ ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 10 ท่าน

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาผลการสอบแล้ว มีมติดังนี้

1. ให้สอบผ่าน จำนวน 6 ท่าน

2. ให้สอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติใหม่ จำนวน 1 ท่าน โดยให้
สอบซ่อม ในปีถัดไป

3. ให้สอบภาคทฤษฎีใหม่ จำนวน 1 ท่าน โดยให้สอบซ่อมในปีถัดไป

4. ให้สอบภาคปฏิบัติใหม่ จำนวน 2 ท่าน โดยให้สอบซ่อมในปีถัดไป

2.3 ผู้สมัครสอบเพื่อหนังสืออนุมัติประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 1 ท่าน
ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาผลการสอบแล้ว มีมติให้สอบผ่าน

3.2 สรุปการประชุม World Congress of Gastroenterology (WCOG) 2002

นายแพทย์กำธร ฝ่าวสวัสต์ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าขณะนี้กำลังดำเนินการติดต่อกับทาง OMGE ในเรื่องการหักเปอร์เซ็นต์รายได้ของค่าทัวร์

3.3 ความคืบหน้าในการเตรียมจัดประชุม 2nd International

Symposium on Viral Hepatitis and Perspectives from the ASEAN Region วันที่ 9-10 ธันวาคม 2545 จ.เชียงใหม่

นายแพทย์ธีระ พิรัชวิสุทธิ์ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

1. กำหนดการจัด 2nd International Symposium on Viral Hepatitis and Perspectives from the ASEAN Region ในวันที่ 9-10 ธันวาคม 2545 ณ โรงแรมปางสวนแก้ว จ.เชียงใหม่
2. Final Announcement คาดว่าจะออกประมาณเดือนสิงหาคม 2545
3. จะดำเนินการแจ้งรายละเอียดต่างๆ ให้แก่บริษัทเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ทราบต่อไป

3.4 ความคืบหน้าในการเตรียมจัดประชุมวิชาการกลางปี 2545

นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับความคืบหน้าในการเตรียมจัดประชุมวิชาการกลางปี 2545 ดังนี้

1. ขณะนี้มีผู้ลงทะเบียนแล้วประมาณ 170 ท่าน
2. มีผู้มีจำนวน 25 บุคคล
3. เนื่องจากสมาคมเป็นเจ้าภาพการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ในคืนวันอังคารที่ 8 กรกฎาคม 2545 ห้องประชุมโรงแรมสีมาธานี ดังนั้นจึงขอเรียนเชิญคณะกรรมการอำนวยการสมาคมทุกท่านร่วมงานเลี้ยงดังกล่าว

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

1. แพทย์หญิงชุติมา ประมูลสินทรัพย์ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับสรุป กระแสเงินสดของสมาคม ตามเอกสารประกอบการประชุมหมายเลข 1

2. นายแพทย์ธีระ พิรัชวิสุทธิ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าขอฝากเรื่องค่าเดินทางของ GI Fellow ที่อยู่ต่างจังหวัด ที่จะต้องเดินทางมาร่วมประชุม Interhospital GI Conference ด้วย

ที่ประชุมจะนำเรื่องค่าเดินทางของ GI Fellow ไปพิจารณาเพื่อหาแนวทางต่อไป

3. พันเอกนายแพทย์สุรพล สุรางค์ศรีรัฐ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าตามที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาได้จัดซื้อกล่องดิจิตอลเพื่อใช้สำหรับการเรียนและการสอน นั้น ขณะนี้ได้ดำเนินการส่งมอบกล่องดังกล่าวไว้ที่ฝ่ายเลขาธิการสมาคมเรียบร้อยแล้ว

4. นายแพทย์ทองดี ชัยพานิช ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าสมบัติของสมาคมที่กระจัดกระจายตามสถาบันต่างๆนั้น ควรจะผู้จัดการสำนักงานของสมาคมเพื่อรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวโดยตรง

ที่ประชุมเสนอให้แต่ละสถาบันพิจารณาว่าจะส่งสมบัติคืนสมาคมหรือนำไปบริจาค และถ้าส่งคืนให้นำไปเก็บไว้ที่สำนักงานของสมาคม ณ อาคารเฉลิมพระบารมี

5. นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบดังนี้

1. ได้ดำเนินการซื้อคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุดเพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอน
 2. มีสมัครสมาชิกใหม่จำนวน 2 ท่าน คือ นายแพทย์ไพโรจน์ สุรัตนวนิช เป็นสมาชิกสามัญ และแพทย์หญิงจินดารัตน์ เจียเจษฎากุล เป็นสมาชิกสมทบ ซึ่งฝ่ายเลขาธิการสมาคมได้ตรวจสอบคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับสมาคม
- ที่ประชุมมีมติรับรองสมาชิกใหม่จำนวน 2 ท่าน

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

นายแพทย์ทวีศักดิ์ แทนวันดี

บันทึกการประชุม

Interhospital GI Conference

นำเสนอโดย นายแพทย์ศิริ ไศภิษฐกุล

Case 1 ผู้หญิงไทย โสัด อายุ 19 ปี อาชีพรับจ้าง ภูมิลำเนาเชียงราย
อาการสำคัญ ท้องเสียเรื้อรังประมาณ 6 เดือน

อาการปัจจุบัน

เมื่อประมาณ 2 ปีก่อน ผู้ป่วยมาตรวจด้วยเรื่องอ่อนเพลีย เหนื่อย
ง่ายเวลาทำงาน นอนราบไม่ค่อยได้ ต้องนอนหนุนหมอนสูง ตรวจร่างกายพบ
มี blowing murmur ที่ AVA; bound pulse +, ผล echocardiogram พบ
severe AR, secondary from AV ring dilatation, trivial PR, LV dilatation
with global hypokinesia EF 40% (not rheumatic origin) จากนั้นได้รับการ
การผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ หลังผ่าตัดอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยง่ายดีขึ้น โดย
ได้รับยา coumadin (INR~2-3⁺)

หลังจากได้รับการผ่าตัด ประมาณ 2-3 เดือน มีอาการถ่ายเหลว โย
ถ่ายวันละประมาณ 5-6 ครั้ง บางครั้งมีมูกหรือเลือดปน มีปวดท้องบริเวณ
ท้องน้อยเป็นบางครั้ง บางวันมีไข้ต่ำๆ ไม่มีปวดข้อ ผื่นวงแดง หรือผื่น
แดงแพ้แสง มีแผลร้อนในภายในปากเป็นบางครั้ง

ประวัติส่วนบุคคล

- ปฏิเสธสุรา และบุหรี่
- ปฏิเสธการสัมผัสกับบุคคลเป็นวัณโรค

PE: T 37.8 °C , P 88/min, RR 20/min, BP 110/70 mmHg

General appearance: looked well, good consciousness

Heart: regular, diastolic murmur at LUSB

Abdomen: normal contour, soft, not tender, no organomegaly, bruit+

Ext: no edema, no joint inflam, no skin lesion

Pulse	RT	Lt
Carotid	+2	+1
Brachial	+2	+1
Radial	+2	+1
Femoral	+2	+2
Dorsalis pedis	+2	+2

Lab

CBC: Hb 8.8 g/dl, Hct 29%, WBC 184,000 cell/ul, (N 84.7, E 0.8,

B 0.7, L 5.1, M 8.7) Plt 201,000

MCV 74.4, MCH 21.0, MCHC 28

U/A: pH 6.0, spgr 1.015, alb neg, sugar neg, RBC neg, WBC 1-2/HD

BUN 15, Gr 0.9, BS 121, Na 137, K 40, Cl 108, CO₂24, PT 21

(12.1), INR 1.9, PTT 37.3 (28.2)

HEET: mildly pale, no jaundice, no injected conjunctive, normal JVP,

thyroid gland not enlarged, no oral ulcer

Lungs: clear, no recpitation

Stool exam: mucous +, WBC numerous, RBC numerous, no parasite

LFT: A/G 3.6/3.8 m, Alk 159, AST/ALT 15/9, T/D 0.62/0.37

ESR: 56 (0-20)

SI/TIBC: 17/199

VDRL: Neg

ANA: Neg

Anti HIV: Neg

CXR: mild cardiomegaly

Echocardiogram:

S/P AVR

Trivial MR, TR, mild PR

Cardiomegaly with mild to moderate LV function

EF 42.7%, AV well seated, no leak, good opening

Colonoscopy:

The scope was passed up to the terminal ileum

Generally the mucosa appeared granular and rather dull

Multiple, small of about 5 mm. In diameter of ulcers were seen scatterly in the whole colon, but more in the rectum and sigmoid colon

Ulcerative Colitis

นพ.ศิริ ไคภิษฐกุล

หน่วยทางเดินอาหาร ภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Ulcerative Colitis เป็นโรคที่พบได้ทั่วไป ความชุกและอุบัติการณ์ของโรคแตกต่างกันไปแต่ละพื้นที่ โดยที่ในแต่ละพื้นที่ก็ยังคงมีความแตกต่างกันในแต่ละเชื้อชาติ พบได้มากในกลุ่มประเทศทางตะวันตก ซึ่งพบได้ระหว่าง 3-15 ต่อประชากร 100,000 คนต่อปี ส่วนประเทศทาง Asia, south America นั้นพบได้น้อยกว่า ทั้งนี้พบอัตราผู้ป่วยหญิงได้มากกว่าผู้ป่วยชายเล็กน้อย (หญิงต่อชาย = 21 : 19)¹ และพบมี Peak incidence เป็น 2 ช่วงอายุคือ ระหว่างอายุ 15-25 ปี และ 55-65 ปี²

Etiology and Pathogenesis

Environment factor :

- Smoking พบว่าบุคคลที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่มี relative risk ต่อการเกิดโรคเท่ากับ 0.6 และ 1.0 ตามลำดับ³ โดยที่การสูบบุหรี่อาจมีผลต่อ cellular และ humoral immunity และเพิ่มการสร้าง Colonic mucous
- Contraceptive pills การใช้ยาคุมกำเนิดไม่ทำให้เพิ่ม risk ต่อการเกิดโรคอย่างมีนัยสำคัญ⁴
- Appendectomy โดยพบความสัมพันธ์แบบผกผันระหว่าง Appendectomy และ Ulcerative colitis⁵
- Psychological stress อาจเป็นปัจจัยกระตุ้นให้โรคกำเริบเท่านั้น โดยทำให้เกิดความผิดปกติของ Functional immune response หรือทำให้การสร้าง Colonic Mucins ลดลง และเพิ่ม Intestinal permeability
- อาหาร ยังมีข้อมูลไม่มากที่บ่งถึงว่าอาหารเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรค

Genetic factor :

จากการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่าง Ulcerative colitis HLA-DR2 1502 allele และพบความสัมพันธ์ในแง่การป้องกัน Ulcerative colitis กับ HLA-DR4⁶

Microbial factor :

ปัจจุบันยังไม่พบเชื้อที่จะเป็นสาเหตุของโรค จากการศึกษพบว่าเชื้อ E.cell จากผู้ป่วยมีความสามารถเกาะติดกับเยื่อได้ดีมากกว่ากลุ่มควบ

คุม ซึ่งอาจทำให้เกิดการทำลายเยื่อต่อมา และการให้ยาปฏิชีวนะสามารถทำให้โรคดีขึ้นได้ ทำให้เกิดความเชื่อว่าเชื่อนั้นอาจเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดโรคขึ้น อย่างไรก็ตามคงต้องมีการศึกษาเพื่อยืนยันต่อไป

Symptoms and Signs :

ผู้ป่วยมักมีอาการท้องเดินโดยอาจพบมีเลือดปนได้ อาจพบไข้, ปวดท้อง, น้ำหนักลด, อ่อนเพลีย ในกรณีที่ตัวโรคอยู่เฉพาะที่ rectum อาจมีเพียงอาการปวดเบ่งโดยจะมีท้องเดินหรือเลือดปนด้วยหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่มีอาการเพียงเล็กน้อย อาจตรวจพบเพียงกดเจ็บบริเวณตำแหน่งของโรคหรือพบเลือดติดออกมาด้ยจากการตรวจทวาร ถ้าอาการผู้ป่วยรุนแรงขึ้นจะตรวจพบไข้, หัวใจเต้นเร็ว และถ้ามีอาการมานานอาจพบว่า มีซีดหรือภาวะ Malnutrition ได้

Classification of disease severity

Severe :

- Diarrhea: Six or more bowel movements per day, with blood
- Fever: Mean evening temperature higher than 37.5°C , or higher than 37.7°C on at least 2 of 4 days at any time of day
- Tachycardia: Mean Pulse rate higher than 90 beats/mm
- Anemia: Hb of 7.5 g/dl or less
- ESR: more than 30 mm/hr.

Mild :

Mild diarrhea: Fever than 4 bowel movements per day, with only small amounts of blood.

No fever

No tachycardia

Mild anemia

ESR below 30 mm/hr.

Moderate severe :

Intermediate between mild and severe.

จากการศึกษาของ S. Pongprasobchai และคณะ ในผู้ป่วย 40 ราย พบว่ามีอาการดังนี้

Clinical presentation of 40 ulcerative colitis patients

	Number	%
Diarrhea	39	97.5
Lower GI bleed	7	17.5
Abdominal pain	20	50
Tenesmus	16	40
Fever	11	27.5
Weight loss	25	62.5
Extraintestinal manifestation	8	20
Oral ulcer	2	5
Conjunctivitis/keratitis/uveitis	3	7.5
Polyarthrits	2	5
Ankylosing spondylitis	1	2.5
Sclerosing cholangitis	1	2.5

Endoscopy

ในระยะแรกจะพบลักษณะของ mucosa บวมแดงทั่วๆไป ลักษณะ vascular pattern ผิดปกติไป และพบ granular mucosa ถ้าโรคเป็นรุนแรงขึ้นจะพบมี blunting of haustral pattern ถ้าสัมผัสตูก mucosa จะมีเลือดออกได้ง่าย หรือมีเลือดออกเองได้ นอกจากนี้อาจพบมี ulcer หรือ exudate คลุมอยู่บน mucosa ได้ โดยความผิดปกติที่พบจะเริ่มจากบริเวณ rectum ขึ้นไปทาง proximal ตำแหน่งของโรคและ mucosa ที่ปกติจะแยกกันได้ชัดเจน โดยอาจแบ่ง grading ตามลักษณะทาง endoscopic finding ดังนี้

0-Normal mucosa

1-Loss of vascular pattern

2-granular, non-friable mucosa

3-Friability on rubbing

4-Spontaneous bleeding, ulceration.

Pathology

Macroscopic : จะพบว่า mucosa มีลักษณะบวมแดง เนื่องจากการคั่งของเลือด อาจพบมี erosion หรือ ulcer นอกจากนี้ยังอาจมี inflammatory polyps ได้ และจะมีขอบเขตชัดเจนแยกส่วนที่เป็นโรคและไม่เป็นโรคโดยเริ่มต้นจาก rectum

Microscopic: ลักษณะของรอยโรคจะจำกัดอยู่ในชั้น mucosa และ submucosa และอาจลุกลามถึงชั้น muscularis propria ได้ในกรณีที่เป็นรุนแรง ในระยะที่โรคกำเริบจะพบมี cell ชนิด neutrophil แทรกอยู่ภายในชั้น

mucosa และ submucosa และอาจมี crypt abscess เกิดขึ้น พบมี vascular congestion, focal hemorrhage หรือ ulcer เกิดขึ้น ถ้าหากโรคเกิดขึ้นมานาน จะพบมี lymphoid aggregation , plasma cell, mast cell, eosinophil ใน lamina propria ปริมาณของ crypt. ลดลง และมี shortening and branching ของ crypt.

โดยอาจแบ่ง grading ตามลักษณะของ histology ได้ดังนี้

1. No significant inflammation

There may be architectural changes of chronic disease and small foci of lymphocytes but with the absent of acute inflammation, crypt abscess, and epithelial destruction

2. Mild & moderate inflammation.

There is edema, vascularity, and increase in acute and chronic inflammatory cells, but the epithelium is intact.

3. Severe inflammation.

There is a heavy infiltrate of acute and chronic inflammatory cell, crypt abscess, ulceration of surface epithelium, and purulent exudate

Radiology

Plain film : ในรายที่เป็นรุนแรงจะพบมีผนังลำไส้บวมหนาขึ้น mucosal island และ colonic dilatation ได้

Ba enema : Mucosa จะมีลักษณะ fine granular, ulcer, atrophy ในกรณีที่เป็นมานานจะมี shortening, narrowing ของ colon และอาจมี presacral space หรือพบ inflammatory polyp ได้

Extraintestinal Manifestation

โดยแบ่งตามความสัมพันธ์กับ activity ของ colitis

related to activity of colitis :

- Peripheral arthropathy
- Erythema nodosum
- Pyoderma gangrenosum (usually related to colitis)
- Uveitis
- Episcleritis
- Fatty liver

Unrelated to colitis :

- ankylosing spondylitis
- Sacroiliitis
- Pericholangitis
- Sclerosing cholangitis

ภาวะอื่นๆ ที่พบร่วม

- Pseudotumorous Pancreatitis^{8,9,10}
- Myocarditis, pericarditis^{11,12}
- Takayasu's aortitis¹³⁻¹⁹

- Amyloidosis
- Thromboembolism
- Sweet syndrome

Differential Diagnosis

- Crohn's disease
- Infection Colitis
- Pseudomembranous Colitis
- Ischemic Colitis
- Radiation Colitis
- Drug-induced Colitis
- Collagenous and microscopic Colitis

Medical

Nutritional support :

Malnutrition เป็นภาวะที่พบได้ในผู้ป่วย ulcerative colitis อันเนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น เบื่ออาหาร, การมี Catabolism ที่สูงขึ้นจากสภาวะไข้ และ inflammation การดูแลภาวะ Nutrition ที่ดี สามารถลดการเกิด complication จากการผ่าตัดได้

Sulfasalazine :

Sulfasalazine ประกอบด้วย Sulfapyridine และ 5-ASA ซึ่งจับกันด้วย azo bond ถูกดูดซึมได้น้อยในลำไส้เล็ก ส่วนใหญ่จะผ่านเข้าสู่ลำไส้ใหญ่ซึ่ง azo bond จะถูกตัดออกโดย enzyme azoreductase จาก

bacteria ทำให้ได้ 5-ASA และ Sulfapyridine ซึ่ง 5-ASA จะเป็นตัวที่ออกฤทธิ์โดยส่วนหนึ่งจะถูกดูดซึมผ่านลำไส้ใหญ่ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะถูกขับออกทางอุจจาระ เชื่อว่า 5-ASA ไปยับยั้ง lipooxygenase ยับยั้งการสร้าง LTB4 ใน peripheral blood neutrophil และใน mucosa ปัจจุบันได้มีการพัฒนาผลิตรูปแบบของยาเพื่อลดผลข้างเคียงจาก Sulfapyridine โดยเป็นแบบของ enteric-coated หรือ controlled release (Mesalazine) และ prodrug โดย 5-ASA จับกันด้วย azo bond (osalazine) และ 5ASA กับ 4-aminobenzoyl-3-alanine (Balsalazide)

ผลข้างเคียงจาก Sulfasalazine

Dose related: Nausea, vomiting, anorexia, folate malabsorption, headache, alopecia

Not dose related: Hypersensitivity skin rash, hemolytic anemia, agranulocytosis, hepatitis, fibrosing alveolitis, male infertile, colitis

Corticosteroid :

เป็นยาที่ใช้ในการรักษาโรค Ulcerative Colitis มานาน สามารถใช้ได้ทั้งในรูปแบบของ oral , parenteral หรือ topical ในกรณี distal colon โดยยามีผลทั้งทางด้าน immunologic และ inflammatory response มีผลลดการสร้าง proinflammatory cytokines, ยับยั้ง leukocyte function (adherence, chemotaxis, phagocytosis)²⁰ แม้ว่า steroid จะมีผลในการรักษาโรคได้ดี แต่ผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นพบได้มากและรุนแรง จึงได้มีการ

พัฒนายาที่มี potency สูง และ bioavailability ต่ำ เช่น Budesonide ขึ้นเพื่อลดผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น

ผลข้างเคียง sleep disturbance, mood disturbance, acne, striae, hirsutism adrenal suppression, proximal Myopathy, glucose intolerance, hypertension, narrow angle glaucoma, cataract, pseudotumor cerebri, infection, edema, impaired wound healing, osteoporosis, aseptic necrosis

Immune Modulation

0 AZA และ 6 – Mercaptopurine

โดยมีผลเป็น antiproliferative, anti-inflammatory, ยับยั้ง cytotoxic T Cell และ natural killer cell function²⁰ ขนาดของยาที่ใช้ 1–1.5 mg/kg สำหรับ 6-MP และ 2–2.5 mg/kg AZA ใช้ในกรณี steroid refractory หรือ steroid dependent โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 3–4 เดือน จึงจะเห็นผล therapeutic effect การให้ intravenous loading ของ AZA ไม่ได้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพหรือลดระยะเวลาการ response ของยา

ผลข้างเคียง nausea, drug fever, rash, arthralgia, leukopenia, thrombocytopenia, pancreatitis, hepatitis, infection

0 cyclosporine

โดยยาจะรวมตัวเป็น complex กับ calcinurin ภายใน cell ทำให้มีผลยับยั้ง proinflammatory transcription factors (ลดการสร้าง cytokine) จากการศึกษาโดยใช้ยาขนาด 4 mg/kg/d ในผู้ป่วย severe

ulcerative colitis ที่ต้องต่อการรักษาด้วย steroid โดยได้ผลดีถึง 82%²¹
ในกรณีที่ ผู้ป่วยอายุมากหรือมี mild impaired renal function อาจต้องใช้
ขนาดยาดำลง (2-3 mg/kg/d) และควบคุมระดับยาอยู่ระหว่าง 300-400
ng/ml²⁰

ผลข้างเคียง decrease renal function, hypertention, tremor,
headache paresthesia, seizure, hepatotoxicity, infection, lymphoma,
gingival hyperplasia

ยาอื่นๆ :

- Methotrexate จากการศึกษพบว่า MTx ไม่มีผลในการรักษา
และ Maintainance ในผู้ป่วย UC

- Antibiotic ไม่มีข้อบ่งชี้ในการใช้ยาปฏิชีวนะในการรักษาโรคเรื้อรัง
แต่มีภาวะ เช่นการติดเชื้อ

- Heparin บทบาทการใช้ Heparin ยังไม่ทราบแน่ชัด จากการศึกษ
พบว่าไม่ได้ผลในการรักษาและอาจทำให้มีการเสียเลือดมากขึ้น

- Nicotine การใช้ transdermal patch Nicotine พบว่ามีผลดีใน
การรักษาโรคในชั้นไม่รุนแรง แต่ประสิทธิภาพด้อยกว่าการใช้ steroid แต่
ไม่ได้ผลในระยะ maintainance

- Fish oil พบว่าการใช้ eicosasapentaenoic acid ได้ผลดีในการ
รักษาโรคในชั้นไม่รุนแรง เมื่อใช้ร่วมกับยาชนิดอื่น

- Prokinetic มีรายงานว่า มีผลช่วยในการ maintainance remission
แต่ผลต่อ active disease นั้นยังไม่ทราบ

Table 1 Category system for indications to surgery in ukcerative solitis

Category	Manifestation
Life – threatening complications	Toxic megacolon Colonic perforation Massive haemorrhage
Cancer – related	Proven cancer Presence of epithelial dysplasia Colonic "stricture" Cancerophobia
"Unacceptable" disease despite adequate treatment	Treatment refractoriness , frequent Recurrences/flare – colonic manifestations Chronic corticosteroid dependence Side effects/intolerance/complications from Medications , in particular steroids (catarract , Cushing , osteoporosis , hypertension , hyperglycemia , etc.) Unaccptable life style (symptoms incompatible with expectations)

²² Swiss – Med WKLY 2001 ; 131 : 323 – 37

Complication

- Perianal lesion เช่น anal fissure, perianal abscess
- Bleeding แม้จะพบ rectal bleeding ได้บ่อย อย่างไรก็ตาม massive hemorrhage พบได้ไม่บ่อย
- Perforation พบได้ประมาณ 3-5% และ 1% ในกรณีที่พบและไม่พบภาวะ toxic Megacolon"
- Toxic Megacolon พบได้ประมาณ 5-7% ใน Ulcerative Colitis

โดยผู้ป่วยมักเป็น Pancolitis

- Colonic Cancer ผู้ป่วยที่เป็น Ulcerative Colitis จะเสี่ยงต่อการเกิด Colorectal Cancer มากกว่าประชากรทั่วไป โดย risk สัมพันธ์กับ extent และ duration ของโรค (ไม่สัมพันธ์กับ activity)

Natural history :

การดำเนินโรคของผู้ป่วยมีได้หลายรูปแบบ โดยส่วนมากจะมีการดำเนินโรคเป็นแบบ Chronic intermittent course และที่เหลือจะเป็นแบบ Chronic continuous, acute fulminant colitis และ Single episode of colitis จากการศึกษาในประเทศไทยพบว่า clinical courses ดังนี้ Chronic intermittent course 44%, Chronic continuous activity 27%, Single episode without relapse 27% และ acute fulminating course 6%

References:

1. Pongprasobchai S, Manatsathit S, Leelakusolvong S, Sattawatthamrong Y, Bconyapisit S. Ulcerative Colitis in Thailand: A Clinical Study and Long term Follow-up, J Med Assoc Thai 2001 ; 84 (9) : 1281-1288.
2. Calkin BM, Lilienfeld AM, Garland CF, Mendeloff AI. Trends in the incidence rate of Uleerative Colitis and crohn's disease, Dig Dis Sci 1984 ; 29 : 913-920.

3. Richard J Farrell, Mark A Peprercorn. Seminar Ulcerative Colitis, The Lancet 2002, Jan 359 : 331-340.
4. Vessey, N.P., Jewell, D.P, Smith A, et al. Chronic inflammatory bowel disease, cigarette smoking and use of oral contraceptives : Finding in a large cohort study of women of childbearing age, BMJ 1986 ; 292 : 1101
5. Anderson RE, Olaison G, Tysk C, Ekbohm A. Appendectomy and protection against Ulcerative colitis. N Eng J Med 2001 ; 344 : 808-814.
6. PCF Stokkers, PH Reitsma, GNJ Tytgat, HLD-DR and DQ phenotypes in inflammatory bowel disease : A meta-analysis, Gut 1999 ; 45 L 395-401.
7. Truilove SC, richards WRD. Biopsy Studies in Ulcerative colitis. BMJ 1956.
8. Okano A, Hajiro K, Takakuwa H, Nishio A. Pseudotumorous pancreatitis associated with ulcerative colitis. Intern Med 2001, Dec ; 40 (12) : 1205-1208.
9. Granval P, Barthet M, desjeux A. Pscudotumorous chronic pancreatitis associated with inflammatory bowel disease. Dig Dis Sci 2001 Apr ; 46 (4) : 898-900.

10. Barthelet M, Hasther P, Bernard JP. Chronic pancreatitis and inflammatory bowel disease : true or coincidental association ? . Am J Gastroenterol 1999 Aug ; 94 (8) : 2141-2148.
11. Sorensen HT, Fonager KM. Myocarditis and inflammatory bowel disease : A 16-year Danish nationwide cohort study. Dan Med Bull 1997 Sep ; 44 (4) : 442-444 (abst).
12. Iizuka B, Yamagishi N, Honma N, Hayashi N. Cardiovascular disease associated c ulcerative colitis. Nippon Rinsho 1999 Nov ; 57 (11) : 2540-2545 (abst).
13. Morita Y, Yamamura M, Suwaki K, et al. Takayasu's arteritis associated with ulcerative colitis ; genetic factors in this association. Intern Med 1996 Jul ; 35 (7) : 574-578.
14. Sato R, Sato Y, Ishikawa H, et al. Takayasu's disease associated with ulcerative colitis, Intern Med 1994 Dec; 33(12): 759-763.
15. Oyanaqi H, Ishihata R, Ishikawa H, et al. Ulcerative colitis associated with Takayasu's disease, Intern Med 1994 Feb ; 33 (2) : 127-129.
16. Achar KN, Al-Nakib B, Takayasu's arteritis and ulcerative Colitis, Am J Gastroenterol 1986 Dec : 81 (12) : 1215-1217.

17. Heodeki Ikenage, Tohru Ogihara, Shiyeru Iyour, et al. Does a common pathophysiological basis exist in the association of ulcerative colitis and Takayasu's aostitis ? report of a case. Postgrad Med J 1989 (65) : 761-764.
18. V. Sakhuja, KL Gupta, DK Bhasin, et al. Takayasu's arteritis associated with idiopathic uleerative colitis, Gut 1990,31:831-833.
19. Sidney Yassinger, Ray Adelman, David Cantor, et al. Association of inflammatory bowel disease and large vascular lesion, Gastroenterology 1976 ; 71 : 844-846.
20. Bruce E. Sands. Therapy of inflammatory bowel disease, Gastroenterology 2000 ; 118 : S68-S82.
21. Liehtiger S, Persent DM, Kornbluth A, et al. Cyclosporine in severe ulcerative colitis refractory to steroid therapy. N Engl J Med 1994 ; 330 : 1841-1845.
22. Andreas M. Kaiser, Robert W, Beart Jr. Surgical management of ulcerative colitis Swiss Med WKLY 2001 ; 313 : 323-337.

Interhospital GI Conference

นำเสนอโดย แพทย์หญิงณัฐญา ตั้งมันคงวรกุล

Case 2 ผู้หญิงไทย คู่ อายุ 59 ปี อาชีพแม่บ้าน ภูมิลำเนากรุงเทพฯ

CC: ปวดท้องมากมา 1 วันก่อนมาโรงพยาบาล

PI: 2 เดือนก่อนมาโรงพยาบาล แน่นท้องตรงกลาง จุกขึ้นมาทีลั้นปี มักจะมีอาการตอนเย็น ก่อนนอน เป็นอยู่ประมาณ 10-15 นาทีก็จะหายไป อาการแน่น เป็นประมาณ 2-3 ครั้ง/สัปดาห์

1 เดือนก่อนมาโรงพยาบาล อาการแน่นท้องเป็นถี่ขึ้น เป็นเกือบทุกวัน ถ้าเรอหรือผายลมจะดีขึ้น ไปตรวจที่โรงพยาบาล แพทย์บอกว่าเป็นกรดในกระเพาะอาหาร ได้ยาลดกรดมารับประทาน อาการไม่ดีขึ้น ช่วงนี้มีเบื่ออาหาร รู้สึกว่าผอมลงแต่ท้องโตขึ้น

2 วันก่อนมาโรงพยาบาลปวดท้องบริเวณเดิม เป็นๆหายๆทั้งวัน กินยาแก้ปวดท้องแต่ไม่ดีขึ้น

1 วันก่อนมาโรงพยาบาลตอนเย็น หลังกินอาหารมีปวดท้องแน่นตรงกลาง เป็นล่ำจุกขึ้นลั้นปีตลอดเวลา ต้องพยายามลูบท้องไล่ลม ไม่มีคลื่นใส อาเจียน นอนไม่หลับทั้งคืน ตอนเช้ารู้สึกตัวร้อน มีไข้ ไม่หนาวสั่น อาการปวดท้องยังมีอยู่จึงมาโรงพยาบาล ถ่ายอุจจาระวันละ 2-3 ครั้งมานานหลายปี ช่วงนี้ขับถ่ายเหมือนเดิม

Past history: ปฏิเสธโรคประจำตัว ไม่เคยเจ็บป่วยจนต้องเข้าโรงพยาบาล

Personal history: ต้มเหล้าขาว 28 ดีกรี วันละครึ่งขวด เป็นเวลา 20 ปี หยุดมา 2 เดือน ไม่สูบบุหรี่ เคยกินยาทมิใจตอนทำงานก่อสร้าง หยุดไป 4-5 ปีแล้ว ตอนนี้อินยา paracetamol เวลาปวดเมื่อย

Physical examination

An old woman, febrile, conscious

Vital sign BT 39⁰C, BP 110/70 mmHg, HR 90/min, RR 24/min

HEET: not pale, not icteric, cervical lymph node-not palpable

Chest wall-spider nevi positive

Heart normal S₁S₂, no murmur, lung clear

Abdomen-moderate distended, active bowel sound, generalized tender, no guarding, rebound tenderness positive, liver & spleen not palpable, liver span 8 cms, shifting dullness positive

Extremities-palmar erythema, no pitting edema

Investigations:

CBC: Hb 15.8 g/dl, Hct 46.6%, WBC 8580 cell/ul, PMN 83.4%, lymphocyte 9.7%, platelet 357,000, plasma glucose 163, BUN/Cr 17/0.6, electrolyte Na 136, K 4.2, Cl 99, Co₂ 22

LFT: total bilirubin 0.95, alk.phos 92, AST/ALT 26/15, AVG 2.7/2.6

สรุป

วันแรกที่ห้องฉุกเฉิน เจาะตรวจน้ำในท้อง straw color fluid, WBC – numerous, PMN 100% gram stain no organism วินิจฉัยเบื้องต้นเป็น Spontaneous bacterial peritonitis รับไว้เป็นผู้ป่วยใน รักษาโดยให้ cefotaxime 2 gram iv q 12 hr และวันที่ 2 ปวดท้องมากขึ้น abdomen-generalized tenderness and rebound tenderness positive, repeat ascitic fluid-wbc 30,000 PMN 100% gram+ve cocci and gram –ve bacilli, glucose 31mg/dl protein 5 g/dl

วินิจฉัยว่าเป็น secondary bacterial peritonitis

ทำ CT abdomen-segmental thickened proximal jejunal loop with localized matted jejunum with fat stranding at mid lower abdomen, minimal ascite, bilateral pleural effusion

ปรึกษาศัลยกรรม operative findings-perforated proximal jejunum 0.3 cm in diameter, purulent ascites, fibrin adhered small bowel ได้ผ่าตัดทำ jejunum resection about 20 cms with end to end anastomoses

ผลพยาธิวิทยา-acute focal inflammation and peritonitis
hemoculture-no growth, ascitic fluid culture-E.coli, Klebsiella spp., Streptococcus group D

Final diagnosis-Jejunal perforation with secondary bacterial peritonitis

รักษาด้วย ceftriazone 1 g iv q 12 hr, metronidazole 500 mg iv q 8 hr ประมาณ 3 วัน ไข้ลงดี ไม่มีอาการปวดท้องอีก ให้ยาปฏิชีวนะครบ 14 วัน แล้วจึงหยุดยา ผู้ป่วยสบายดีกลับบ้านได้

Nontraumatic small bowel perforation

พญ.ณัฐญา ตั้งมันคงวรกุล
หน่วยทางเดินอาหาร ร.พ.จุฬาลงกรณ์

ภาวะลำไส้เล็กทะลุ มีสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการบาดเจ็บบริเวณช่องท้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง penetrating trauma พบว่า ลำไส้เล็กเป็นอวัยวะในช่องท้องที่ได้รับอันตรายจาก gunshot wounds บ่อยที่สุด ส่วน blunt abdominal trauma จะพบ small bowel injury น้อยกว่า¹

สำหรับภาวะลำไส้เล็กทะลุที่ไม่ได้เกิดจาก external trauma (nontraumatic or spontaneous small bowel perforation) ตำแหน่งที่พบบ่อยที่สุดคือ duodenum ส่วนตำแหน่งที่ distal ต่อ duodenum พบไม่บ่อยนัก ในประเทศแถบตะวันตก สาเหตุส่วนใหญ่คือ foreign body, mechanical obstruction, การฉายแสง ในขณะที่ ประเทศแถบเอเชีย และแอฟริกา การติดเชื้อโดยเฉพาะอย่างยิ่ง typhoid fever และ วัณโรคเป็นสาเหตุที่พบ

มากเป็นอันดับต้นๆของ non traumatic small bowel perforation² สาเหตุ
อื่นๆเช่น ภาวะการอักเสบที่ไม่จำเพาะ (non specific inflammation),
diverticulum, เนื้องอก, ยา ฯลฯ

1. การติดเชื้อ

1.1 แบคทีเรีย

1.1.1 ไข้ไทฟอยด์ (typhoid fever) ภาวะลำไส้เล็กทะลุ มักจะเกิดในช่วง
สัปดาห์ที่ 3 ของไข้ แต่สามารถเกิดเร็วกว่านั้น มีรายงานผู้ป่วยที่เกิด
ลำไส้ทะลุได้ตั้งแต่วันที่ 5 ของไข้ กลไกการเกิดโดยเชื้อ Salmonella
จะ invade เข้าไปใน lymphoid follicles ของ ลำไส้ ต่อมาอาจมี
necrosis, ulcer และ erosions เข้าไปใน blood vessels, จะมีผนังลำ
ไส้บางลง และทะลุได้ โดยมักจะทะลุ ที่ antimesenteric border เข้า
สู่ peritoneum ตำแหน่งที่พบบ่อยคือ 75% จะอยู่ภายใน 40 cms
จาก ileocecal valve และ 90% จะอยู่ภายใน 60 cms จาก
ileocecal valve⁴

1.1.2 วัณโรค(intestinal tuberculosis) อาจจะพบใน disseminated
tuberculosis หรือเป็น solitary organ involvement ก็ได้ ตำแหน่ง
ที่พบบ่อยที่สุดตามลำดับ คือ บริเวณรอบๆ ileocecal valve โดย
เฉพาะอย่างยิ่ง cecum และ ileum ภาวะ perforation พบไม่บ่อย
แต่ก็เกิดได้ แม้ขณะได้รับการรักษาวัณโรคอยู่

1.2 ไวรัส เช่น Cytomegalovirus^{5,6,7}, Epstein Barr virus⁸ มักจะพบใน immunocompromised host เช่น AIDS, มะเร็งเม็ดเลือดขาว, มะเร็งต่อมน้ำเหลือง, ผู้ที่ใช้ยาที่กดภูมิคุ้มกัน

1.3 เชื้อรา มักจะพบใน immunocompromised host เช่น AIDS, ผู้ที่ใช้ยากดภูมิคุ้มกัน, hematologic malignancy เชื้อที่พบบ่อยมีรายงานเช่น aspergillosis⁹, histoplasmosis¹⁰, candidiasis¹¹

1.4 Parasite เช่น พยาธิที่มีรายงานทำให้เกิด ภาวะลำไส้เล็กทะลุบ่อยที่สุดคือ Ascaris^{12,13} โดยมักเกิดบริเวณ ileum, Meckel 's diverticulum, อื่นๆที่มีรายงานได้แก่ Taenia spp¹⁴, Angiostrongylosis¹⁵ (A.costaricensis), Macracanthorhynchus hirudinaceus¹⁶

2. การอักเสบ ภาวะที่มีการอักเสบเรื้อรังที่ลำไส้เล็ก อาจมีภาวะแทรกซ้อนคือ ลำไส้เล็กทะลุ เช่น Crohn's disease เป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อยมักจะเกิดบริเวณ terminal ileum, Celiac sprue มีภาวะ ulcerative jejunitis ผู้ป่วยจะมีไข้ อ่อนเพลีย น้ำหนักลด ปวดท้อง ท้องเสีย และมีภาวะน้ำหนักลด ปวดท้อง ท้องเสีย และมีภาวะลำไส้ทะลุได้

3. การฉายแสง ลำไส้เล็กเป็นบริเวณที่ไวต่อการฉายแสงมาก โดยการฉายแสงจะทำให้เกิด epithelial damage และ vascular injury มีภาวะ fibrosis, obstruction และถ้ามี ภาวะextensive infarction ก็อาจนำไปสู่ภาวะ perforation ได้ ปัจจัยเสี่ยงในการเกิด radiation enteritis ได้แก่ รังสีปริมาณมาก(excessive radiation), underlying cardiovascular disease,

ได้รับเคมีบำบัดร่วมด้วย,เคยผ่าตัดบริเวณช่องท้องมีการ fixation ของลำไส้, รูปร่างผอม

4.เนื้องอกมีรายงานทั้ง primary^{17,18} เช่น และ metastatic tumor^{19,20} เช่น adenocarcinoma, GIST (Gastrointestinal stromal tumor), carcinoid, non-Hodgkin's lymphoma(อาจเป็นแบบ primary หรือ secondary) สำหรับมะเร็งที่ลุกลามมา ที่ ลำไส้เล็ก มักจะมาจากอวัยวะในช่องท้อง เช่น ปากมดลูก,รังไข่,ไต,กระเพาะอาหาร,ลำไส้ใหญ่,อวัยวะนอกช่องท้องพบน้อย เช่น melanoma,มะเร็งเต้านม,มะเร็งปอด ,rhabdomyosarcoma ของ mediastinum

5.Connective tissue disease ในรายที่เป็น SLE มีรายงาน necrotizing vasculitis ซึ่งทำให้เกิด infarction,mucosal ulceration และ เกิด intestinal perforation เช่นเดียวกับใน polymyositis และ rheumatoid arthritis ก็มีรายงาน ที่เกิด intestinal perforation จาก vasculitis หรืออาจจะเป็นภาวะแทรกซ้อนหลังจากได้ยากดภูมิคุ้มกัน แล้วเกิดการติดเชื้อแบบฉวยโอกาส ทำให้เกิดลำไส้ทะลุได้ ส่วน systemic sclerosis อาจมี intestinal perforation จาก extensive fibrosis หรือ intestinal necrosis

6.Iatrogenic การทำหัตถการต่างๆ ที่มีรายงานว่าเป็นสาเหตุ เช่น ERCP, enteroscopy,abdominal surgery, laparoscopic cholecystectomy, nasojejunal feeding tube

7. Foreign body มักพบในคนที่ใส่ฟันปลอม, เด็ก, alcoholics, ผู้ป่วยโรคจิตประสาท สิ่งแปลกปลอมที่กินเข้าไปส่วนใหญ่ จะผ่านออกจากทางเดินอาหาร โดยไม่มีภาวะแทรกซ้อน สำหรับการทะลุของลำไส้เล็กเกิดไม่บ่อย มักจะพบบริเวณที่เป็น acute angulation และสิ่งแปลกปลอมที่มีรูปร่างแหลม เช่น ไม้จิ้มฟัน, ก้างปลา, กระจุกไก่อ, เข็มหมุด

8. Diverticulum มีรายงานการทะลุ ทั้งใน acquired และ Meckel's diverticulum โดยอาจผ่านกลไกที่มีการอักเสบ การอุดตัน และมีรายงานพบว่า มีสิ่งแปลกปลอม ยา พยาธิทำให้เกิดลำไส้เล็กทะลุในบริเวณที่เป็น small bowel diverticulum

8.1 acquired small bowel diverticulum สามารถพบได้ทั่วลำไส้เล็ก แต่จะพบมากที่สุดบริเวณ jejunum และมักจะมีขนาดใหญ่ และมีหลายอัน ในขณะที่ใน ileum มักจะมีขนาดเล็ก และมีจำนวนน้อย ภาวะแทรกซ้อนพบไม่บ่อย แต่สามารถเกิดได้ เช่น obstruction, diverticulitis, ภาวะเลือดออก, และภาวะลำไส้ทะลุ

8.2 Meckel's diverticulum มักจะอยู่ภายใน 100 เซนติเมตรจาก ileocecal valve ส่วนใหญ่มักจะไม่มีอาการ ในรายที่มีภาวะแทรกซ้อนมักพบมี heterotopic tissue อยู่ใน diverticulum เช่น gastric mucosa ,pancreatic tissue ภาวะลำไส้ทะลุจาก Meckel 's diverticulum พบไม่บ่อยนัก ประมาณ 7.3 % ของ

ภาวะแทรกซ้อนทั้งหมด³⁷ โดยอาจจะเกิดตามหลัง obstruction, inflammation หรือมี foreign body เข้าไปก็ได้

9. Adhesion ซึ่งส่วนใหญ่ เกิดตามหลังการผ่าตัดในช่องท้อง อาจทำให้เกิด mechanical obstruction และ perforation ตามมา

10. ยา ที่มีรายงานได้แก่ NSAIDs กลไกการเกิดแผลในลำไส้เล็กยังไม่ชัดเจน แต่สันนิษฐานว่า น่าจะเกิดจาก local injury และ systemic prostaglandin inhibition²¹ นอกจากนั้นพบว่า การมี gastroduodenal ulceration ไม่สามารถทำนายว่าจะมี small bowel ulceration ได้²², ยาอื่นที่มี รายงาน คือ potassium chloride^{23,24} ซึ่งเมื่อใช้เป็น enteric-coated tablet จะลดอุบัติการณ์ของการเกิดแผลในลำไส้เล็กอย่างชัดเจน, iron tablet²⁵ ยา 2 ชนิดนี้ กลไกการเกิดน่าจะเป็นจาก local drug injury มีรายงานผู้ป่วยที่ใช้ ergotamine²⁶ แล้วเกิดภาวะลำไส้เล็กทะลุ สันนิษฐานว่าเกิดจาก vasoconstrictor effect ของยา

11. vascular insufficiency เช่น ภาวะ ischemic bowel เมื่อลำไส้มีภาวะขาดเลือดแบบ full thickness infarction จะทำให้เกิด perforation และ peritonitis ตามมาได้

12. idiopathic ในรายที่ไม่สามารถหาสาเหตุที่อธิบายได้ จากประวัติ(ซึ่งควร จะซักประวัติการใช้ยาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง NSAIDs) อาการ, ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ลักษณะที่พบในการผ่าตัด, และผลพยาธิวิทยา จะเรียกว่า idiopathic small bowel perforation

ตารางที่ 1 สาเหตุของ small bowel perforation*

Study	N	Cause													
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
Huttunen ²⁹	23	4	5	1	4	-	1	-	2	-	1	-	-	3	2
Nadkarni ³⁰	29	-	-	-	1/1	16	-	-	-	8	3	-	-	-	-
Rajagapalan ³¹	16	2	-	-	1/-	-	3	-	4	-	-	-	-	5	1
Orringer ³²	17	-	3	3	-	1	4	1	3	-	-	-	-	-	-
Lejonmarck ³²	11	24	2	17	9	-	-	15	-	-	1	-	2	31	11
	2														
Putzki ³³	23	2	5	-	2	-	4/2	-	-	-	-	-	-	7	1
Mischinger ³⁴	35	3	12	1	1	3	2	1	-	-	1	-	-	-	10
Ray ²	30	-	3	-	6	5	-	1	2	8	4	-	-	-	1
Chulakamonti ³⁵	8	-	2	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	1

* ดัดแปลงมาจาก Reference ที่ 2

A=foreign bodies;

B=mechanical;

C=radiotherapy;

D=diverticulum/Meckel;

E=non-specific inflammation;

F=tumor /metastasis;

G=drugs;

H=Crohn's disease;

I=typhoid;

J=tuberculosis;

K=lymphoma/leukemia;

L=Zollinger-Ellison;

M=idiopathic;

N=miscellaneous (parasite, Intrauterine devices, papulosis of Degos)

การวินิจฉัย

ภาวะลำไส้เล็กทะลุ มักจะวินิจฉัยได้ยาก และมีความล่าช้าในการวินิจฉัย ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมาด้วยอาการ ปวดท้อง การตรวจร่างกายจะพบลักษณะที่บ่งถึงภาวะอักเสบในช่องท้อง โดยอาจเป็นเฉพาะที่หรือทั่วท้องก็ได้ (localized or generalized peritonitis), และมักจะมีไข้ร่วมด้วย

Investigation

CBC อาจพบมี leukocytosis shift to the left หรือ leukopenia ก็ได้ ในรายที่เป็น typhoid fever การเพาะเชื้อในเลือด,ไขกระดูก,อุจจาระ อาจจะขึ้นเชื้อ Salmonella typhi, Widal titer มักไม่ช่วยในการวินิจฉัย ยกเว้นเป็น paired serum ที่มี four-fold rising

ในรายที่เป็นวัณโรค อาจพบมีหลักฐานของการติดเชื้อบริเวณอวัยวะอื่น เช่น ปอด

Plain abdomen extraluminal air, ileus, ในรายที่มี foreign body อาจจะได้เห็นได้ใน plain film

Ultrasonography อาจพบมี free fluid ในช่องท้อง หรือระหว่าง bowel loops

Computerized tomography CT scan มีความไวในการตรวจพบ extraluminal air และ contrast มากกว่า เมื่อเทียบกับ plain film ยิ่งกว่านั้นยังสามารถประเมิน ลักษณะของผนังลำไส้ และอวัยวะอื่นๆในช่องท้อง โดยแบ่งลักษณะที่ตรวจพบทาง CT scan เป็น 2 แบบคือ direct และ indirect sign²⁷

direct sign พบว่ามี extraluminal air or gastrograffin ตำแหน่งที่พบ free air ได้แก่ รอบๆตับ, mesentery

indirect sign bowel wall related phlegmon or abscess with fluid in the mesentery หรือรอบๆ radiopaques foreign body

การรักษา

1. การรักษาแบบประคับประคอง intravenous fluid, แก้ไขภาวะ fluid and electrolyte imbalance รวมถึงการให้ broad spectrum antibiotics ที่คลุมเชื้อแกรมลบ aerobe และ anaerobe ในช่องท้อง
2. รักษาสาเหตุที่ทำให้เกิด bowel perforation เช่น การติดเชื้อ, เนื้องอก
3. การผ่าตัด ในกรณีที่รูรั่วนั้นปิดได้เอง และผู้ป่วยไม่มีอาการและอาการแสดงของการอักเสบในช่องท้อง อาจพิจารณาการรักษาแบบ conservative ในทางตรงข้ามถ้าผู้ป่วยมีอาการ ควรพิจารณาทำผ่าตัด พบว่าอัตราการตาย (ประมาณ 28-40%)^{29,30} จะแปรตามระยะเวลาตั้งแต่เกิด perforation จนถึง การผ่าตัด โดยการผ่าตัดอาจพิจารณาทำ suturing the perforation, resection perforated bowel with anastomosis, resection with ileostomy or ileocolostomy แล้วแต่ความเหมาะสม

สรุป

ภาวะลำไส้เล็กทะลุที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ เป็นภาวะที่พบน้อยแต่มีความสำคัญ เนื่องจากอัตราการตายจะแปรตามระยะเวลา การวินิจฉัย และรักษาแต่เนิ่นๆ จะช่วยลดความเจ็บป่วยและเพิ่มอัตราการรอดชีวิตในผู้ป่วยเหล่านี้

References:

1. Robin AP, Sharp KW, Imbembo AL.: Small intestinal trauma. In Zuidema GD. Shackelford's Surgery of the alimentary tract, 4th edition. Philadelphia, W.B. Saunders, 1996.
2. Ray D, Sen T, Mukherjee AI, Gupta A. Small bowel perforation. Trop Doct 2001 ;31(2):119-20
3. Pal DK. Evaluation of best surgical procedures in typhoid perforation –an experience of 60 cases. Tropical doctor, 1998 ;28: 16-18
4. Kim JP, Oh SK, Jarrett F. Management of ileal perforation due to typhoid fever. Ann Surg 1975; 181: 88
5. Meza AD, Bin-Sagheer S, Zuckerman MJ, Morales CA, Verghese A. Ileal perforation due to cytomegalovirus infection. J Natl Med Assoc 1994 ;86(2):145-8
6. Vilaichone RK, Mahachai V, Eiam-Ong S, Kullavanuaya P, Wisedopas N, Bhattarakosol P. Necrotizing ileitis caused by cytomegalovirus in patient with systemic lupus erythematosus: case report. J Med Assoc Thai 2001 ;84 Suppl 1:S469-73
7. Fernandes B, Brunton J, Koven I. Ileal perforation due to cytomegaloviral enteritis. Can J Surg 1986 ;29(6):453-6

8. Di Lorenzo M, Bass J, Yazbeck S, Hume H. Multiple small bowel perforations in leukemia secondary to Epstein-Barr virus lymphoma with survival: a case report. J Pediatr Surg 1990 ;25 (11):1183-4
9. Catalano L, Picardi M, Anzivino D, Insabato L, Notaro R, Rotoli B. Small bowel infarction by Aspergillus. Haematologica 1997 ;82 (2):182-3
10. Gumbs MA, Girishkumar H, Yousuf A, Levy L, Patel M, Narasimha V. Histoplasmosis of the small bowel in patients with AIDS. Postgrad Med J 2000 Jun;76(896):367-91
11. Schlossberg D, Devig PM, Travers H, Kovalcik PJ, Mullen JT. Bowel perforation with candidiasis. JAMA 1977 ;238(23):2520-1
12. Ihekwaba FN. Ascaris lumbricoides and perforation of the ileum: a critical review. Br J Surg 1979 ;66(2):132-4
13. Hangloo VK, Koul I, Safaya R, Koul S, Dhar U, Kumar S, Chrungoo RK. Primary ascaridial perforations of small intestine and Meckel's diverticulum. Indian J Gastroenterol 1990 ;9(4):287-8
14. Lenoble E, Dumontier C. Perforations of the small intestine and intestinal parasitic diseases. Apropos of a case of peritonitis

- caused by the perforation of the small intestine combined with *Taenia saginata* infection. *J Chir (Paris)* 1988;125(5):350-2
15. Sanchez GA. Intestinal perforation by *Angiostrongylus costaricensis*. A report of 2 cases. *Rev Med Panama*. 1992 ;17 (2):74-81.
 16. Radomyos P, Chobchuanchom A, Tungtrongchitr A. Intestinal perforation due to *Macracanthorhynchus hirudinaceus* infection in Thailand. *Trop Med Parasitol* 1989 ;40(4):476-7
 17. Occhionorelli S, Mitaritunno M, Pennella A, Carella M, Presicce L, Pellegrini D, Fiore MG, Pollinzi Fonte V. Gastro-intestinal stromal tumor (GIST): case report. *G Chir* 2001 ;22(3):65-9
 18. Duvnjak M, Pavic T, Goranovic T. Perforation--a rare complication of a small-bowel carcinoid. *Eur J Gastroenterol Hepatol* 2000 ;12 (7):807-8
 19. Ise N, Kotanagi H, Morii M, Yasui O, Ito M, Koyama K, Sageshima M. Small bowel perforation caused by metastasis from an extra-abdominal malignancy: report of three cases. *Surg Today* 2001;31(4):358-62
 20. Hata K, Kitayama J, Shinozaki M, Komuro Y, Watanabe T, Takano T, Iwase S, Nagawa H. Intestinal perforation due to metastasis of

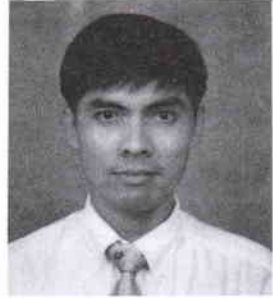
- breast carcinoma, with special reference to chemotherapy: a case report. *Jpn J Clin Oncol* 2001;31(4):162-4
21. Houchen CW. Clinical implications of prostaglandin inhibition in the small bowel. *Gastroenterol Clin North Am* 2001 ;30(4):953-69
 22. Allison MC, Howatson AG, Torrance CJ, Lee FD, Russell RI. Gastrointestinal damage associated with the use of nonsteroidal antiinflammatory drugs. *N Engl J Med* 1992 10;327(11):749-54
 23. Trechot P, Moore N, Bresler L, Castot A, Gay G, Netter P, Royer R. Potassium chloride tablets and small bowel stenoses and perforations: two studies in the French Pharmacovigilance system. *Am J Gastroenterol* 1994 Aug;89(8):1268
 24. Leijonmarck CE, Raf L. Gastrointestinal lesions and potassium chloride supplements. *Lancet* 1985 ;1(8419):56-7
 25. Ingoldby CJ. Perforated jejunal diverticulum due to local iron toxicity. *Br Med J* 1977 ;1(6066):949-50
 26. Sayfan J, Adam Y, Sigal B. Ergot-induced small bowel perforations. *Harefuah* 1977;93(7-8):197-8
 27. Maniatis V, Chryssikopoulos H, Roussakis A, Kalamara C, Kavadias S, Papadopoulos A, et al. Perforation of the alimentary

- tract: evaluation with computed tomography. *Abdom Imaging*. 2000 ;25(4):373-9.
28. Talwar S, Talwar R, Prasad P. Tuberculous perforations of the small intestine: *Int J Clin Pract* 1999 ;53(7):514-8
 29. Huttunen R, Kairaluoma MI, Mokka RE, Larmi TK. Nontraumatic perforations of the small intestine. *Surgery* 1977 ;81(2):184-8
 30. Nadkarni KM, Shetty SD, Kagzi RS, Pinto AC, Bhalerao RA. Small-bowel perforations. A study of 32 cases. *Arch Surg* 1981 ;116(1):53-7
 31. Rajagopalan AE, Pickleman J. Free perforation of the small intestine. *Ann Surg* 1982 ;196:576-9
 32. Orringer RD, Coller JA, Veidenheimer MC. Spontaneous free perforation of the small intestine. *Dis Colon Rectum* 1983 ;26 (5):323-6
 33. Leijonmarck CE, Fenyo G, Raf L. Nontraumatic perforation of the small intestine. *Acta Chir Scand* 1984;150(5):405-11
 34. Putzki H. Non-traumatic perforations of the small intestine *Zentralbl Chir* 1989;114(20):1341-7

35. Mischinger HJ, Berger A, Kronberger L, Fellbaum C. Spontaneous small bowel perforation. A rare cause of acute abdomen. Acta Chir Scand 1989 ;155(11-12):593-9
36. Chulakamontri T, Wattanasrichaigoon S, Hutachoke T, Wanishayathanakorn A, Pornchareonpong S. Nontraumatic perforations of the small intestine J Med Assoc Thai 1996 ;79 (12):762-6
37. Yamaguchi M, Takeuchi S, Awazu S. Meckel's diverticulum investigation of 600 patients in the Japanese literature. Am J Surg 1978;136:247-9

Feeding problems in ICU

Acute colonic pseudo-obstruction(Ogilvie's Syndrome)

พ.ท.นพ.มงคล หงษ์ศิรินิรชร

แผนกโรคระบบทางเดินอาหารและโรคตับ รพ.พระมงกุฎเกล้า

Gastrointestinal pseudo-obstruction เป็นกลุ่มอาการทางคลินิกของผู้ป่วยที่มีอาการและอาการแสดงของ Gastrointestinal obstruction โดยไม่พบสาเหตุจาก Mechanical obstruction กลุ่มอาการนี้เกิดจากความผิดปกติในการบีบตัวของลำไส้ ซึ่งอาจเกิดจาก Intestinal hypomotility หรือ Uncoordinated hyperactive motility ที่มักจะเกิดร่วมกับโรคหรือภาวะต่างๆในทางคลินิกนิยมใช้อาการแบ่งภาวะ Pseudo-obstruction syndrome ออกเป็น 3กลุ่ม คือ

1. Chronic intestinal pseudo-obstruction
2. Chronic colonic pseudo-obstruction

3. Acute colonic pseudo-obstruction จัดเป็นปัญหาเร่งด่วนในผู้ป่วยวิกฤติ

Acute colonic pseudo-obstruction มีคำพ้องคือ Non-obstructive colonic dilatation, Intestinal pseudo-obstruction⁽⁶⁻⁷⁾, False colonic obstruction⁽⁸⁾, Idiopathic large-bowel obstruction⁽⁹⁾, Colonic ileus⁽¹⁰⁻¹¹⁾ แต่คำที่นิยมใช้มากที่สุดในปัจจุบัน คือ Ogilvie's Syndrome ซึ่งเป็นภาวะที่มีการขยายตัวของลำไส้ใหญ่อย่างเฉียบพลัน (Acute massive dilatation of colon) โดยปราศจากการอุดตัน (Mechanical obstruction)⁽¹⁻⁴⁾ แม้ว่าจะในทางคลินิกจะพบได้ไม่บ่อยนัก แต่ก็มีความสำคัญเนื่องจากเป็นภาวะเร่งด่วนเกี่ยวกับความผิดปกติในหน้าที่ (Functional disorder) ของลำไส้ใหญ่ นอกจากจะก่อปัญหาที่มากกระทบผู้ป่วย เช่น อาการปวดแน่นท้อง การให้อาหารและการหายใจของผู้ป่วยแล้ว ยังทำให้เกิดภาวะขาดเลือด (Ischemic injury) ของลำไส้ใหญ่(โดยเฉพาะบริเวณ cecum) ซึ่งถ้าผู้ป่วยไม่ได้รับการรักษาในทันที อาจก่อให้เกิดภาวะลำไส้ใหญ่ทะลุ (Colonic perforation) และช่องท้องอักเสบ (Acute peritonitis) ตามมา นำไปสู่การเสียชีวิตได้⁽¹⁻³⁾

Ogilvie's Syndrome มีรายงานครั้งแรกในปี ค.ศ. 1948 โดย Sir Ogilvie⁽⁵⁾ ซึ่งได้รายงานผู้ป่วย 2 รายที่มีอาการเข้าได้กับภาวะลำไส้ใหญ่อุดตัน (Mechanical large-bowel obstruction) แต่เมื่อได้รับการผ่าตัดช่องท้องไม่พบว่ามียโรคที่เป็นสาเหตุของภาวะนี้

อุบัติการณ์

ระหว่างปี ค.ศ.1948-1980 มีรายงานผู้ป่วย Ogilvie's Syndrome เพียง 353 ราย⁽¹⁻²⁾ พบว่า 88-94.5% ของผู้ป่วยมีความสัมพันธ์กับความเจ็บป่วยต่างๆ และมีอัตราตาย 15-30%⁽³⁾

พยาธิกำเนิด

ยังไม่เป็นที่เข้าใจอย่างแน่ชัด⁽¹⁻³⁾ เนื่องจากภาวะนี้พบร่วมกับโรคอื่นๆ มากมาย มีผู้ที่พยายามอธิบายกลไกของการขยายตัวของลำไส้ใหญ่ อาทิ มีการรบกวนการทำงานของ Sympathetic innervation ร่วมกับการกระตุ้น Left parasympathetic nerve ทำให้มี Spastic contraction⁽⁵⁾ ก่อให้เกิด Obstructive picture บางสมมุติฐานเชื่อว่าเป็นความไม่สมดุลของ Sympathetic และ Parasympathetic systems ในการสนองตอบต่อภาวะ Colonic dilatation

ปัจจัยชักนำ

ได้แก่ภาวะความเจ็บป่วยต่างๆ ได้แก่⁽²⁻⁴⁾ ภาวะหลังการผ่าตัด ภาวะหลังคลอดบุตร ผู้ป่วยหนักที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ความผิดปกติทางประสาทวิทยา ภาวะหัวใจล้มเหลว การติดเชื้อรุนแรง ความผิดปกติทางสมดุลเกลือแร่ตลอดจนภาวะกระดูกเชิงกรานหักนอกจากนี้ ยังมีรายงานใน ผู้ป่วยพิษสุราเรื้อรัง ส่วนปัจจัยอื่นๆที่อาจทำให้เกิดภาวะนี้คือ ยากลุ่ม Narcotics, antiarrhythmics, sedatives (ตารางที่ 1)

Vanek และคณะได้รายงานผู้ป่วย Ogilvie's Syndrome 400 ราย⁽³⁾ พบว่า 94.5% สัมพันธ์กับภาวะต่างๆตามตารางที่ 1 ในจำนวนนี้เกือบ 50%

จะสัมพันธ์กับภาวะหลังผ่าตัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการผ่าตัดคลอดบุตร (Cesarean section) การผ่าตัดอื่นๆที่พบบ่อยคือ Organ transplantation, 45% เกี่ยวโยงกับโรคทางอายุรกรรม และ 6% ไม่สามารถพบความสัมพันธ์กับโรคอื่นๆ

สำหรับชนิดของการผ่าตัดที่ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิด Ogilvie's Syndrome⁽²⁵⁾ แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ภาวะความเจ็บป่วยต่างๆ ที่สัมพันธ์กับ Acute Colonic Pseudo-obstruction

Neurologic diseases

- Cerebrovascular accident
- Parkinson's disease
- Multiple sclerosis
- Meningitis
- Meningioma
- Guillain-Barre syndrome
- Pseudocholinesterase deficiency
- Acute myelitis
- Spinal cord compression or infarct

Cardiovascular disease

- Congestive heart failure
 - Myocardial infarction
 - Postcardiac arrest
 - Malignant hypertension
 - Hypotension
-

Pulmonary diseases

Chronic obstructive pulmonary disease

Narcolepsy

Adult respiratory distress syndrome

Renal failure

Intra-abdominal inflammatory process

Acute cholecystitis

Spontaneous bacterial peritonitis

Retroperitoneal disease

Malignancy

Hematoma or hemorrhage

Acute pancreatitis

Postoperative period

Craniotomy

Urogenic operation

Cesarean section

Hysterectomy

Coronary bypass

Closure of atrial septal defect

Open heart surgery

Posttraumatic

Fracture of large bone

Trauma

Postpartum

Drugs

Phenothiazines

Tricyclic antidepressant

Laxative abuse

Interleukin 2

Miscellaneous

- Acute leukemia s/p chemotherapy
 - Electrolyte imbalance: hypokalemia or hypernatremia
 - Chronic alcoholism
 - Lead poisoning
 - Pelvic irradiation
 - Systemic infection
 - Malignancy with metastasis
 - Herpes zoster infection
 - Anorectal herpes simplex infection
-

ตารางที่ 2 แสดงภาวะที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิด Ogilvie's Syndrome (OS)

ชนิดการผ่าตัด	จำนวนที่ผ่าตัด	จำนวนที่เกิด OS	%ของ OS
Kidney transplantation	793	3	0.38
Hip operation	9,563	22	0.23
Liver transplantation	734	1	0.14
Pelvic surgery	36,429	17	0.05
Neurosurgery	26,962	10	0.04
Cardiothoracic surgery	112,631	25	0.03
Laparotomy	257,905	7	0.003

อาการทางคลินิก

Ogilvie's Syndrome มีรายงานในผู้ป่วยอายุระหว่าง 23-80 ปี (เฉลี่ย 50 ปี)⁽³⁾ อาการต่างๆที่พบได้บ่อย คือ progressive marked abdominal distention ซึ่งมักอาจเกิดภายหลังการผ่าตัด 3-4 วัน⁽¹⁻⁴⁾ คลื่นไส้

อาเจียนพบได้ 50-60%⁽³⁾ ผู้ป่วยบางรายมีอาการปวดเกร็ง (Cramp)⁽²⁻³⁾ ร่วมกับอาการปวดท้องตอนล่าง (Lower abdominal pain) ผู้ป่วยมักจะมีอาการท้องผูก มีส่วนน้อยที่ท้องเสียและยังหายใจได้⁽¹⁻³⁾ ประมาณ 37% ของผู้ป่วยจะมีไข้ (Low grade fever) การตรวจร่างกายพบ decrease bowel sound และ tympany ได้ 1 ใน 3 ของผู้ป่วย ในกรณีที่มี Cecal perforation จะตรวจพบ Peritoneal signs (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อาการและอาการแสดงของผู้ป่วย Ogilvie's Syndrome

อาการและอาการแสดง	Percentage(%)
Abdominal distention	100
Abdominal pain	83
Nausea	63
Vomiting	57
Constipation	51
Diarrhea	41
Normal or hyperactive bowel sounds	40
Fever	37
Hypoactive bowel sounds	31
High-pitched bowel sound	17
No bowel sounds	12

การตรวจทางห้องปฏิบัติการอาจพบภาวะ hyponatremia, hypokalemia, mild leukocytosis หรือ prerenal azotemia⁽²⁾ และ 20% ของผู้ป่วยจะพบ hyperamylasemia และ hyperphosphatemia

การใช้ Radiologic evaluation เป็นสิ่งที่ช่วยในการสนับสนุนการวินิจฉัย คือพบ Segmental colonic dilatation มากกว่า 9 เซนติเมตรขึ้นไป ซึ่งมักพบที่ Cecum, right colon และ transverse colon โดยมี Cut off ใกล้เคียง Splenic flexure ร่วมกับ Absence of distal colonic air⁽¹⁻⁴⁾ ทำให้ดูคล้ายกับ Mechanical obstruction ซึ่งต้องใช้ Water-soluble contrast enema เป็นตัวแยก Mechanical obstruction ออก ประมาณ 42-80% พบว่ามี Air fluid level สำหรับ Small bowel dilatation พบได้ไม่บ่อยในกลุ่มอาการนี้⁽³⁾ ลักษณะของ Cut off sign แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะภาพถ่ายทางรังสีของผู้ป่วย Ogilvie's Syndrome

ลักษณะ	Percentage(%)
Cutoff sign (215 cases)	100
Hepatic flexure	18
Splenic flexure	56
Sigmoid and descending	27
Status of the small bowel (44 cases)	100
Small bowel dilatation	80
Air fluid level (108 cases)	100
Present	42

การวินิจฉัยแยกโรค

เนื่องจากเป็นภาวะเร่งด่วน ภาวะอื่นๆที่ก่อให้เกิดการขยายตัวของลำไส้ใหญ่คือ

1. Toxic megacolon ที่มักจะสัมพันธ์กับ Inflammatory bowel disease
2. Mesenteric ischemia
3. Mechanical obstruction เช่น Sigmoid volvulus, intussusception, intrinsic mass

ภาวะแทรกซ้อน

ภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญของกลุ่มอาการนี้ คือ Spontaneous colonic perforation มีรายงานครั้งแรกในปี ค.ศ.1958⁽¹²⁾ ตำแหน่งที่พบบ่อยคือ Anterior wall of Cecum และมักจะทะลุในลักษณะ Pinpoint ซึ่งยากต่อการมองเห็นในระหว่างการผ่าตัด⁽¹³⁻¹⁴⁾ โดยเฉพาะหลังการทำ Organ transplantation ที่ผู้ป่วยต้องได้รับ Immunosuppressive drugs มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของแรงดันภายในลำไส้ใหญ่ที่ก่อให้เกิดลำไส้ทะลุ พบว่าต้องมากกว่า 26 เซนติเมตรน้ำขึ้นไป⁽¹⁵⁾ จึงจะทำให้เกิดลำไส้ทะลุได้ สำหรับอุบัติการณ์ของ Colonic perforation นั้นพบระหว่าง 13-20%ของผู้ป่วยทั้งหมด ตามตารางที่ 5 และโอกาสเกิดลำไส้ทะลุขึ้นกับระยะเวลาของ Cecal dilatation มากกว่าขนาดของ Cecum ดังนั้นการนึกถึงกลุ่มอาการนี้ตั้งแต่แรกเริ่ม จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสการเกิดภาวะแทรกซ้อนกับขนาดของ Cecum

Cecal Diameter (cms.)	Number of patients	Frequency(%)
<12	44	0
12-14	29	7
>14	69	23
Over all	142	13

การรักษา

ในการรักษา Ogilvie's syndrome มี 3 วิธี คือ (ตารางที่ 6)

1. Conservative medical management
2. Colonoscopic decompression
3. Surgery

Conservative medical management ประกอบด้วย งดการให้อาหารทางปากร่วมกับ Nasogastric suction การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ การแก้ไขภาวะ Metabolic disorder ควรหลีกเลี่ยงการให้ยากกลุ่ม Narcotic ที่สำคัญคือต้องรักษาภาวะที่เป็นปัจจัยชักนำและต้องติดตามผู้ป่วยทุก 12-24 ชม.^(1, 4) ในเวลา 2-3 วัน โดยใช้การตรวจร่างกายร่วมกับการถ่ายภาพรังสีทางช่องท้อง ในกรณีที่ไม่มีความรุนแรงขึ้นและขนาดของ Cecum น้อยกว่า 12 เซนติเมตร อาการผู้ป่วยมักจะดีขึ้นภายใน 72 ชั่วโมง⁽³⁾ ผลการรักษาได้ผลถึง 0-30% มีโอกาสกลับเป็นซ้ำถึง 1 ใน 3 ของผู้ป่วยที่ตอบสนองต่อการรักษานี้ สำหรับการให้ Rectal tube, sigmoidoscopy หรือการสวนทวารพบว่าไม่มี

ประโยชน์ในการรักษา Ogilvie's syndrome และในทางกลับกันมีรายงานผู้ป่วยนี้ 3 รายเกิด Colonic perforation จากการสวนทวาร

มีการศึกษาโดยใช้ Neostigmine 2.5 มิลลิกรัม⁽²⁰⁾ ฉีดเข้าเส้นเลือด พบว่า 80% ตอบสนองต่อการรักษาภายใน 2-3 ชั่วโมง ยาอื่น ๆ ที่ได้ผลคือ Cisapride 10 มิลลิกรัม⁽²¹⁾ ฉีดเข้าเส้นเลือด ทุก 4 ชั่วโมง 4 ครั้ง ตามด้วย Cisapride 10 มิลลิกรัม รับประทาน 3 เวลา นาน 3 วัน การศึกษาอื่น ๆ ที่พบคือการใช้ Erythromycin 250 มิลลิกรัม ฉีดเข้าเส้นเลือด ทุก 8 ชั่วโมง⁽²²⁾ หรือ Erythromycin 500 มิลลิกรัม รับประทาน 4 เวลา⁽²³⁾ ได้ผลดีเช่นกัน การใช้ Continuous epidural anesthesia⁽²⁴⁾ นาน 60 ชั่วโมง เพื่อยับยั้ง Sympathetic contractility ของลำไส้ใหญ่ ซึ่งได้ผลดีในผู้ป่วย 5 จาก 8 ราย

ตารางที่ 6 การรักษา Ogilvie's Syndrome

ในผู้ป่วยที่ไม่มีอาการแสดงของช่องท้องอักเสบหรือลำไส้ทะลุ

ก.ขนาดของ Cecum <12 เซนติเมตร

1. งดอาหารทางปาก
2. ใส่ Nasogastric suction
3. ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำทดแทน
4. ติดตามอาการแสดงร่วมกับภาพถ่ายรังสีช่องท้องทุก 12 ชั่วโมง
5. หลีกเลี่ยงการใช้ยากลุ่ม Nacrotics หรือ Anticholinergic drugs
6. ให้ Prokinetic drugs เช่น Cisapride, erythromycin หรือ Neostigmine
7. ทำ Colonoscopic decompression หลังพบว่าขนาดของ Cecum >12 ซม.

ข. ขนาดของ Cecum >12 เซนติเมตร

1. งดอาหารทางปาก, ใส่ Nasogastric suction และให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำทดแทน
2. Colonoscopic decompression และใช้ Transanal intubation ไปที่ Cecum ถ้ามี small bowel dilatation
3. ถ้าผู้ป่วยสามารถขับถ่ายได้หลังให้การรักษา 2-5 วัน ให้พิจารณาหยุดการรักษาตามข้อ 1

ค. ใช้การผ่าตัดในผู้ป่วยที่

1. มีช่องท้องอักเสบหรือลำไส้ทะลุ
2. ไม่ตอบสนองต่อ Colonoscopic decompression
3. มีภาวะ Respiratory embarrassment

Colonoscopic decompression ใช้ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อ Conservative medical management หรือขนาดของ Cecum ยังเท่าเดิมหรือใหญ่กว่า 12 เซนติเมตรในระหว่างติดตามอาการ บ่อยครั้งที่พบว่าการทำ Colonoscopy นั้นเป็นการยาก เนื่องจากการเตรียมลำไส้มักจะมีอุจจาระเหลือค้างอยู่ การทำต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น ผู้ป่วยตอบสนองการรักษานี้ 78-82%^(3,25) บางส่วน (22%) เกิดการกลับเป็นซ้ำ เมื่อทำ Decompression ซ้ำพบว่าโอกาสตอบสนองการรักษา 87% แต่ก็มีการกลับเป็นซ้ำสูงขึ้นถึง 40% โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มี Small bowel dilatation ร่วมด้วย โอกาสตอบสนองการรักษาจะยิ่งสูงถ้าสามารถนำ Colonoscope ผ่าน Hepatic flexure ได้และเมื่อใส่สายสวน (Long tube) ที่ Right colon ใช้ Low intermittent suction ร่วมกับใช้น้ำ 15 ซีซี สวนล้างทุก 2 ชั่วโมง พบว่าโอกาสกลับเป็นซ้ำน้อยลง

ถ้าขนาดของ Cecum ใหญ่กว่า 12 เซนติเมตร⁽¹⁶⁻¹⁹⁾ แพทย์ควรวาง Cecostomy tube โดยใช้ Percutaneous cecostomy placement โดยใช้ Endoscopic guidance เช่นเดียวกับ gastrotomy placement เมื่อใดก็ตามที่แพทย์ผู้เชี่ยวชาญพบลักษณะของลำไส้ใหญ่ขาดเลือดในระหว่างทำ Colonoscopic decompression ต้องหยุดการทำหัตถการทันที เพื่อปรึกษาศัลยแพทย์ในการรักษาต่อไป วิธีนี้ยังไม่พบรายงานการเกิด Perforation และ peritonitis

การพยากรณ์โรค

โดยปกติผู้ป่วย Ogilvie's syndrome มักจะดีขึ้นใน 3-6 วันหลังได้รับการรักษาที่ถูกต้อง⁽²⁻³⁾ ในเรื่องของอัตราการตายโดยทั่วไปคือ 15-31.4% และเพิ่มเป็น 43-46% ถ้าเกิด Colonic perforation ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้มีโอกาเสียชีวิตสูงขึ้นเป็น 2 เท่าถ้าผู้ป่วยมีขนาดของ Cecum เกิน 14 เซนติเมตร (ตารางที่ 7) และเป็น 5 เท่าถ้าผู้ป่วยได้รับ Colonoscopic decompression ภายหลัง 7 วันเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ได้รับการทำหัตถการภายใน 4 วัน (ตารางที่ 8) ส่วนการผ่าตัดรักษานั้นมีอัตราการตาย 26% และเพิ่มขึ้นเป็น 36-44% ถ้ามี Ischemic bowel หรือ perforation

ตารางที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการตายกับขนาดของ Cecum

Cecal Diameter (cms.)	Number of patients	Frequency(%)
<12	3/45	7
12-14	2/29	7
>14	10/70	14

ตารางที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการตายกับความล่าช้าในการทำ

Colonoscopic decompression

Delay (Days)	Number of patients	Frequency(%)
<4	12/82	15
4-7	3/11	27
>7	8/11	73

References:

1. Soreide O., Bjerkeset T., Fossdol J. Pseudo-obstruction of the colon (Ogilvie's syndrome). Dis Colon Rectum 1977; 20: 487-491
2. Narri G., Garbini A., Luchetti P. et al. Ogilvie's syndrome(acute colonic pseudo-obstruction). Dis Colon Rectum 1982;25: 157-166
3. Vanek V., Al-Salti M. Acute pseudo-obstruction of the colon (Ogilvie's syndrome). Dis Colon Rectum 1986; 29: 203-210
4. Bachulis B., Smith P. Pseudo-obstruction of the colon. An J Surg 1978; 136: 66-72
5. Ogilvie H. Large intestine colic due to sympathetic deprivation: a new clinical syndrome. Br Med J 1948; 2: 671-673
6. Dudley HO., Sinclair I., McLoren I. Et al. Intestinal pseudo-obstruction. J R Coll Surg Edinb 1958; 3: 206-217

7. Stephens F. The syndrome of intestinal pseudo-obstruction. Br Med J 1962; 1: 1248-1250
8. Dunlop J. Ogilvie's syndrome of false colonic obstruction. Br Med J 1949; 1: 890-891
9. Rothwell-Jackson R. Idiopathic large bowel obstruction. Br J Surg 1963; 50: 797-800
10. Morton J., Schwartz S., Gramiak R. Ileus of the colon. Arch Surg 1960; 81: 425-434
11. Baker D., Morin M., Ton A. Colonic ileus. JAMA 1979; 241: 2633-2634
12. Robertson J., Eddy W., Vosseler A. Spontaneous perforation of the cecum without mechanical obstruction. Am J Surg 1958; 96: 448-452
13. Spira I., Wolff W., Gangrene and spontaneous perforation of the cecum as a complication of pseudo-obstruction of the colon. Dis Colon Rectum 1976; 19: 557-562
14. Wojtalik R., Lindenauer S., Kahn S. Perforation of the colon associated with adynamic ileus. Am J Surg 1973; 125: 601-606
15. Wangensteen OH., Intestinal obstructions. 3rd ed. Springfield, IL: Charles C Thomas, 1955

16. Strodel W., Nostrant T., Eckhauser F. Therapeutic and diagnostic colonoscopy in non-obstructive colonic dilatation. *Am Surg* 1983; 197: 416-421
17. Nivatvongs S., Vermeulen F., Fang D. Colonoscopic decompression of acute pseudo-obstruction of the colon. *Am J Surg* 1982; 598-600
18. Groff W. Colonoscopic decompression and intubation of the cecum for Ogilvie's syndrome. *Dis Colon Rectum* 1983; 26: 503-506
19. Bode WE., Beart RW., Spencer RJ. Et al. Colonoscopic decompression for acute pseudo-obstruction of the colon (Ogilvie's syndrome). *Am J Surg* 1984; 147: 243-245
20. Stephenson BM., Morgan AR., Wheeler MH. Parasympathomimetics in Ogilvie's syndrome. *Dis Colon Rectum* 1994; 37: 289-290
21. MacCall C., MacCannell KL., Baylis B. et al. Treatment of acute colonic pseudo-obstruction (Ogilvie's syndrome) with cisapride. *Gastroenterology* 1990; 98: 773-776
22. Bonacini M. Smith OJ., Pritchard T., Erythromycin as therapy for acute colonic pseudo-obstruction (Ogilvie's syndrome). *J Clin Gastroenterol* 1991; 13: 475-487

23. Armstrong DN., Ballantyne GH., Modlin IR. Erythromycin for reflex ileus in Ogilvie's syndrome. *Lancet* 1991; 337: 378
24. Lee JT., Taylor BM., Singleton BC. Epidural anesthesia for acute pseudo-obstruction of the colon (Ogilvie's syndrome). *Dis Colon Rectum* 1988; 31: 686-691
25. William J. Suggs, Tonia M. Young-Fadok. Outcomes of Ogilvie's syndrome: a marker for mortality. DDW2000, San Diego (Abstract 1985)

Achalasia

นพ.สว่างพงษ์ พูลทรัพย์

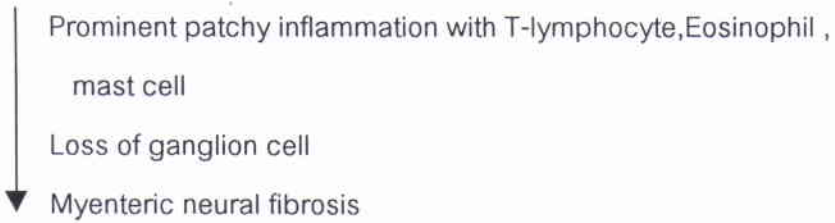
สาขาวิชาโรคระบบทางเดินอาหาร รพ.ศิริราช

Achalasia จัดเป็น primary esophageal motility disorder ซึ่งเป็นโรคที่เกิดจากความผิดปกติของการบีบตัวของหลอดอาหารหรือการทำงานของหูรูดทั้ง 2 ตำแหน่งที่ไม่ได้เกิดจากพยาธิสภาพของหลอดอาหารหรือเกิดจาก systemic diseases อื่นๆ การวินิจฉัยและการวินิจฉัยแยกโรคของความผิดปกติเหล่านี้อาศัย esophageal manometry เป็นหลัก ซึ่งโรคในกลุ่มนี้ได้แก่ achalasia, diffuse esophageal spasm (DES), high amplitude peristaltic contraction (HAPC), cricopharyngeal disorder และ variety ของ nonspecific esophageal motility disorder (NEMD) ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ achalasia เท่านั้น Achalasia เป็นความผิดปกติในการทำงานของหลอดอาหาร โดยมีลักษณะสำคัญคือ ไม่มีการบีบตัวของ

หลอดอาหาร (Aperistalsis) และหูรูดด้านล่าง (LES) ไม่เปิดหรือเปิดไม่สมบูรณ์ภายหลังการกลืน

สาเหตุของความผิดปกติ พบว่ามากกว่า 98% ยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด นอกจากนี้อาจมีผลจาก genetic factor , autoimmune disorder, infectious process ซึ่งสาเหตุ 2 อย่างข้างหลังเริ่มเป็นที่ยอมรับมากขึ้น^{1,2} **พยาธิสภาพและพยาธิกำเนิด**^{3,4}

Intramural esophageal myenteric plexus

Postganglionic inhibitory neurons(NO, VIP)

Insufficient LES relaxation

Aperistalsis

อุบัติการณ์ พบได้ประมาณ 1-2 รายต่อประชากร 200000 คนต่อปี โดยพบได้ทั้งชายและหญิงพอๆกันและพบได้ทุกกลุ่มอายุแต่โดยมากมักจะมาตอนอายุประมาณ 30-60 ปีและระยะเวลาตั้งแต่เริ่มมีอาการจนถึงมาพบแพทย์เฉลี่ยประมาณ 2 ปี

อาการและอาการแสดง²

1. dysphagia 82-100% (for solid and liquid food)
2. regurgitation 56-97%(during or shortly after a meal)
3. weight loss 30-91%
4. chest pain 17-95%(retrosternal,often precipitated by eating)
5. heartburn 27-42%

การวินิจฉัย⁵

1. อาการและอาการแสดง เป็นหลักในการวินิจฉัย
2. Barium esophagography with fluoroscopy จัดเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการวินิจฉัยเบื้องต้นโดยมีลักษณะสำคัญดังนี้

- bird's beak appearance of LES with incomplete opening
- loss of primary peristalsis
- delayed esophageal emptying

ลักษณะที่ช่วยสนับสนุนดังนี้

- dilated or sigmoid-like esophagus
- epiphrenic diverticulum

3. Esophageal manometry จัดเป็น key test ในการวินิจฉัยโดยมีลักษณะสำคัญดังนี้

- aperistalsis in distal 2/3 esophagus
- abnormal LES relaxation

ลักษณะที่ช่วยสนับสนุนดังนี้

- hypertensive LES pressure
- low amplitude esophageal contractions

4. Upper GI endoscopy for R/O pseudoachalasia (close examination for cardia and EGJ)

- dilated, atonic and tortuous esophagus with normal mucosa
- retained secretion
- LES region shows rosette appearance
- Biopsy was done (60% pseudoachalasia was missed by endoscopic diagnosis)^{6,7}
- EUS (may be useful but not routine recommendation)

Malignancy associated with pseudoachalasia^{8,9,10}

Gastric adenoCA	Hepatocellular CA
Esophageal squamous cell CA	anaplastic CA
Lymphoma	CA colon
Lung CA	Esophageal lymphangioma
Pancreatic CA	Pleural mesothelioma

ภาวะแทรกซ้อนของ achalasia^{11,12}

1. inflammatory esophagitis ซึ่งเป็นผลจากการติดเชื้อโดยเฉพาะ เชื้อรา, การคั่งของอาหาร, ยา เป็นต้น

2. esophageal cancer พบได้ประมาณ 3.5% (โดยระยะเวลาเฉลี่ยจากมีอาการจนถึงเป็นมะเร็งหลอดอาหารประมาณ 17-28 ปี) ดังนั้นในผู้ป่วยที่มีอาการเป็นซ้ำหรือมีอาการเพิ่มขึ้นหลังจากที่เป็นมานานให้นึกถึงภาวะนี้ไว้ด้วย จึงควรทำ endoscopy with random biopsy ทุก 2-5 ปี (บางรายแนะนำให้ทำทุกปี)

Management of Achalasia_ การรักษาผู้ป่วยกลุ่มนี้มีเป้าหมายเพื่อให้อาหารได้และที่สำคัญที่สุดเพื่อป้องกันการสำรอกอาหารเข้าไปในระบบทางเดินหายใจซึ่งเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญในผู้ป่วยกลุ่มนี้

1. Phramacological treatment
2. Pneumatic dilation
3. Surgical myotomy
4. Botulinum toxin injection

1. Phramacological treatment ในปัจจุบันมีการใช้ยาในกลุ่ม Calcium channel blocker คือ Nifedipine หรือ Isorsorbide dinitrate¹³⁻²² อนุมัติแล้ว ซึ่งได้ผลไม่ค่อยดีนัก โดยยาสามารถ relax กล้ามเนื้อเรียบของหลอดอาหารและลด LES resting pressure ได้ แต่ไม่สามารถทำให้ peristalsis ดีขึ้น ดังนั้นจึงใช้ยาเฉพาะในกลุ่มที่มีอาการเริ่มแรกโดยที่ยังไม่มีการขยายตัวของหลอดอาหาร, กลุ่มที่ไม่สามารถทำ pneumatic dilation หรือ myotomy , กลุ่มที่ปฏิเสธการรักษาและล้มเหลวในการฉีด botulinum toxin

2. Pneumatic dilation จัดเป็นการรักษาที่ดีที่สุดในกลุ่มที่ไม่ผ่าตัด โดยวัตถุประสงค์ของการรักษาคือ ทำให้เกิดรอยฉีกขาดบริเวณ LES เพื่อลดอาการหลอดอาหารอุดตันโดย dilator ที่ใช้ในปัจจุบันมี 2 ชนิดคือ Rigiflex dilator และ Witzel dilator ซึ่งมี 3 ขนาดคือ 3.0,3.5,4.0 cm.ในโรงพยาบาลศิริราช เราใช้ Rigiflex dilator โดยวิธีการทำให้เทคนิคตาม Cleveland clinic foundation technics

ข้อห้ามในการรักษาวิธีนี้

1. Epiphrenic diverticula
2. Prior esophageal perforation
3. Adjacent aortic aneurysm

ภาวะแทรกซ้อนของการรักษาด้วยวิธีนี้

1. ภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันคือ esophageal perforation¹¹, aspiration pneumonia, GI hemorrhage, esophageal tear or hematoma
2. ภาวะแทรกซ้อนระยะยาว คือ Gastroesophageal^{11,23,24} reflux disease

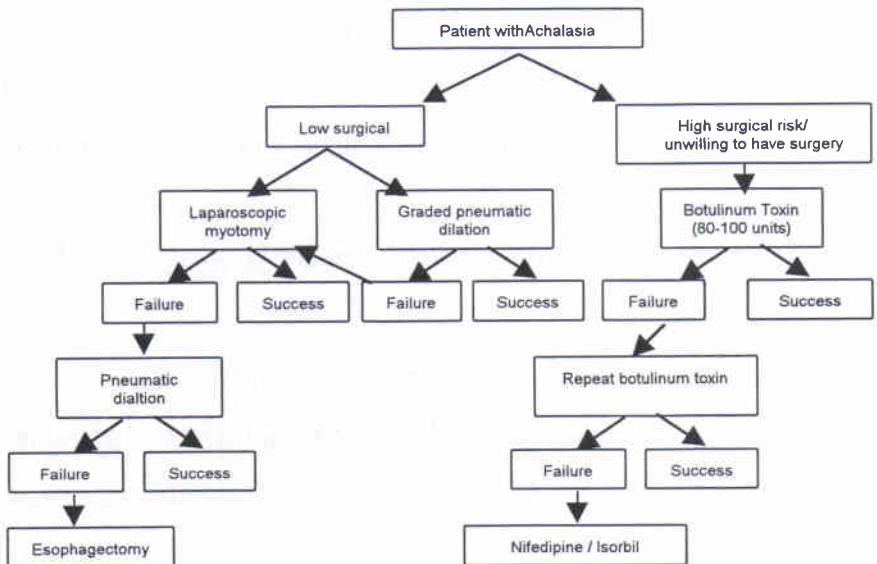
3. Surgical myotomy สามารถทำได้ทั้งวิธี open approach และ laparoscopic approach โดยผ่านได้ทั้งทางหน้าอกหรือช่องท้องโดยกลุ่มที่ไม่ค่อยตอบสนองต่อวิธีนี้ได้แก่ กลุ่มที่มี LESP น้อยกว่า 10 มม.ปรอท และ

กลุ่มที่มี megaesophagus (ขนาดของหลอดอาหารมากกว่า 8 ซม.) พวกนี้ควรได้รับการทำ esophagectomy

4. Botulinum toxin injection^{25,26} มักจะใช้ในกลุ่มดังต่อไปนี้

- 4.1 มีความเสี่ยงสูงต่อการผ่าตัดหรือการใช้ pneumatic dilation
- 4.2 ไม่ตอบสนองต่อการผ่าตัด
- 4.3 กลุ่มที่เคยมี esophageal perforation
- 4.4 Epiphrenic diverticulum
- 4.5 กลุ่มที่มี significant underlying medical illness

สรุปแนวทางการรักษา Achalasia

References:

1. Vaezi MF, Richter JE. Current therapies for achalasia: Comparison and efficacy. J Clin Gastroenterol 1998;27:21-35
2. Birgisson S, Richter JE. Achalasia: What's new in diagnosis and treatment? Dig Dis 1997;15:1-27
3. Goldblum JR, Whyte RI, Orringer MB, et al. Achalasia: A morphologic study of 42 resected specimens. Am J Surg Pathol 1994;18:327-37
4. Holloway RH, Dodds WJ, Helm JF, et al. Integrity of cholinergic innervation to the lower esophageal shincter in achalasia. Gastroenterology 1986;90:924-6
5. Michael F and Jode Richter. Practice guideline: Diagnosis and management of achalasia. Am J Gastroenterol 1999;94(12):3406-3412
6. Rozeman RW Jr, Achkar E. Features distinguishing secondary achalasia from primary achalasia. Am J Gastroenterol 1990;85:1327-30
7. Tracey JP, Traube M. Difficulties in the diagnosis of pseudoachalasia. Am J Gastroenterol 1994;89:2014-8

8. Tucker HJ, Snape WJ, Cohon S: Achalasia secondary to carcinoma: manometric and clinical features. *Am Intern Med* 1978;89:315-318
9. Kahrilas PJ, Kishk SM, Melm JF, et al: Comparison of pseudoachalasia and achalasia. *Am J Med* 1987;82:439-446
10. Parkman HP, Cohen S: Malignancy-induced secondary achalasia dysphagia 1993;8:292-296
11. Reynolds JC, Parkman HP: Achalasia. *Gastroenterol Clin North Am.* 1989;18:223-255
12. Sandler RS, Nyren O, Ekbohm A, et al. The risk of esophageal cancer in patients with achalasia. *JAMA* 1995;274:1359-1362
13. Bortolotti M, Labo G. Clinical and manometric effects of nifedipine in patients with esophageal achalasia. *Gastroenterology* 1981;80:39-44
14. Hongo M, Trauble M, McAllister RG, McCallum RW. Effects of nifedipine on esophageal motor function in humans: correlation with plasma nifedipine concentration. *Gastroenterology* 1984;86:8-12

15. Trauble M, Hongo M, Magyar L, McCallum RW. Effects of nifedipine in achalasia and in patients with high-amplitude peristaltic esophageal contractions. JAMA 1984;252:1733-36
16. Trauble M, Dubovik S, Lange RC, McCallum RW. The role of nifedipine therapy in achalasia: results of a randomized, double-blind, placebo-controlled study. Am J Gastroenterol 1989;84:1259-62
17. Coccia G, Bortolotti M, Michetti P, Dodero M. Prospective clinical and manometric study comparing pneumatic dilation and sublingual nifedipine in the treatment of oesophageal achalasia. Gut 1991;32:604-6
18. Kikendall JW, Mellow MH. Effect of sublingual nitroglycerin and long-acting nitrate preparations on esophageal motility. Gastroenterology 1980;79:703-6
19. Gelfond M, Rozen P, Keren S, Gilat T. Effect of nitrate on LOS pressure in achalasia: a potential therapeutic aid. Gut 1981;22:312-18
20. Rozen P, Gelfond M, Salzman S, Baron J, Gilat T. Radionuclide confirmation of the therapeutic value of isosorbide dinitrate in

- relieving the dysphasia in achalasia. J Clin Gastroenterol 1982;4:17-22
21. Gelfond M, Rozen P, Gilat T. Isosorbide dinitrate and nifedipine treatment of achalasia: a clinical manometric and radionuclide evaluation. Gastroenterology 1982;83:963-9
 22. Bortolotti M, Coccia G, Brunelli F, Sarti P, Mazza M, Bangnato F, Barbara L. Isosorbide dinitrate or nifedipine: which is preferable in the medical therapy of achalasia? Ital J Gastroenterol 1994;26:379-82
 23. Burke CA, Achkar E, Falk GW. Effect of pneumatic dilation on Gastroesophageal reflux in achalasia. Dig Dis Sci 1997;42:998-1002
 24. Shoenut JP, Duerksen D, Yaffe CS: A prospective assessment of gastroesophageal reflux before and after treatment of achalasia patients: Am J Gastroenterol 1997;92:1109-1122

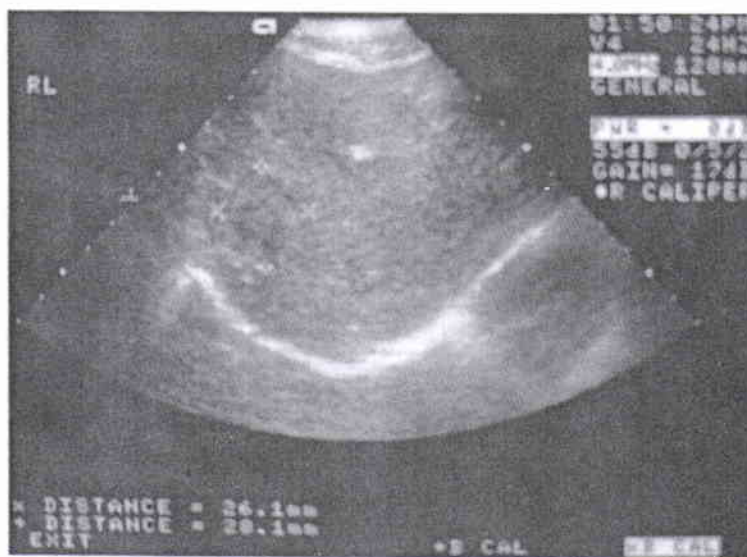

Figure A

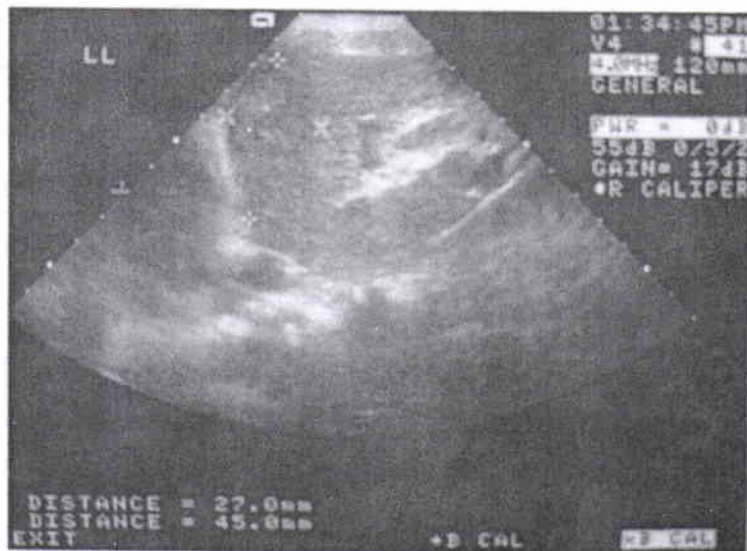

Figure B

A 58-year-old man was referred to Siriraj hospital for proper management because he had multiple liver masses with suspected lung metastasis. The patient presented with non-productive cough and dyspeptic symptom for 2 months. He had no history of fever, weight loss and contact tuberculous patient. Physical examination revealed normal respiratory examination, normal conjunctiva and sclera, no sign of chronic liver disease, organomegaly and lymphadenopathy.

Investigations showed; CBC: Hb 13.2 g/dl, WBC 8,650/mm³, N 69%, L 14%, Eo 4%, M 13%, platelets 308,000/mm³. Liver function test: SGOT 29 U/L (0-37), SGPT 16 U/L (0-40), ALP 138 U/L (39-117), GGT 80 U/L (7-50), TB 0.2 mg/dl (0.3-1.2), DB 0.1 mg/dl (0-0.5), albumin 4.0 g/dl (3.5-5.5), globulin 4.3 g/dl (1.5-3.5). Chest radiography revealed patchy infiltration at middle and upper segment of right lung and left hilar lymphadenopathy. Moreover, the 3 days sputum examination demonstrated acid fast stain organism. Then, pulmonary tuberculosis was diagnosed and treated with short course regimen of antituberculous drugs (2 IRZE/4 IR). The ultrasonography of upper abdomen was ordered due to an elevation of alkaline phosphatase and it revealed heterogenous echogenic mass,

occupying at both lobes of liver; right lobe mass (segment 8) size 2.4x2.8 cms (figure A) and left lobe mass size 2.7x2.4 cms (figureB). No paraaortic lymphadenopathy is seen. These multiple hepatic lesions were suspected liver metastatic lesion or tuberculoma then ultrasonographic guided liver needle biopsy was done. Further study by histology showed caseous granuloma but special stain can't demonstrate any organisms or malignant cell. Then these hepatic lesions were diagnosed as *hepatic tuberculosis*.

On follow up, clinical was improved without side effect of drugs. The patient refused to do an anti HIV testing.

Phunchai Charuscharoenwitthaya ,M.D.

Somchai Leelakusolvong ,M.D.

Division of Gastroenterology ,Siriraj Hospital, Mahidol University

โปรแกรมการประชุม

2nd International Symposium on Viral Hepatitis and Perspectives from the

ASEAN Region

December 9-10, 2002

And

The 43rd Annual Gastroenterological Association of Thailand

Conference

December 11-12, 2002

Lotus Pang Suan Kaew Hotel, Chiang Mai, Thailand

Scientific Program for the 2nd International Symposium on Viral Hepatitis
and Perspectives from the ASEAN Region
December 9-10, 2002

December 9, 2002

- 08.10 –10.20 Session Moderator: Dr. Termchai Chainuvati (Thailand)
- 08.10 –08.20 Opening Remark
Dr. Sasiprapa Boonyapisit (Thailand)
Dr. Termchai Chainuvati (Thailand)
- 08.20 –08.50 Essential Virology and Immunology in Viral Hepatitis for
Hepatologist
Dr. Nikolai Naoumov (UK)
- 08.50–10.20 Current and Future Trend in the Management of Chronic
Hepatitis B Patients
Moderator: Dato' Dr. Ismail Merican (Malaysia)
1. PEG interferon Dr. Varocha Mahachai (Thailand)
 2. Nucleocide analogs Dr. Nancy Leung (Hong Kong)
 3. Combination treatment Dr. Richard Guan (Singapore)
 4. Vaccine and other immune moderators
Dr. Tawesak Tanwandee (Thailand)
- 10.20 –10.50 Break
- 10.50 –12.00 Session Moderator: Dr. Sun Hee Sik (Korea)
- 10.50 –11.50 Management of HBV Infection in Selected Patients
1. CHB HBeAg negative, HBAb positive, YMDD
Dr. Nancy Leung (Hong Kong)
 2. Cirrhosis, HB + HD, HB + HIV
Dr. Chutima Pramoolsinsup (Thailand)
- 11.50-14.00 Lunch

- 14.00-14.40 Hepatitis Viral Infection after Liver Transplantation
 Dr. Nikolai Naoumov (UK) (HBV)
 Dr. Michael P. Manns (Germany) (HCV)
- 14.40 –15.10 Management of Viral Hepatitis in Renal transplantation
 Dr. Teerha Piratvisuth (Thailand)
- 15.10 –15.40 Break
- 15.40 – 16.50 Session Moderator: Dr. M.J. Alexander (Brunei)
- 15.40 – 16.10 Complementary and Alternative Medicine for Viral Hepatitis
 Dr. Deepak N. Amarapurkar (India)
- 16.10 – 16.40 New Hepatitis Viruses and Their Clinical Relevancy
 Dr. Sirirung Songsivilai (Thailand)

December 10, 2002

- 07.30-08.45 Breakfast Symposium : Schering Plough
 The novel strategic in HCV with weight adjusted combination:
 Peg-interferon alfa-2b and ribavirin
 Moderator : Dr.Anuchit Chutaputti
1. Peg-interferon alfa-2 b: Rational for the development
 Dr.Teerha Piratvisuth
 2. Strategic approach with Peg-interferon alfa-2b and ribavirin
 for optimizing response
 Dr. Michael P. Manns
 3. Peg-interferon alfa-2b and ribavirin: HCV therapy in local
 experience in:
 - Naïve CHC patients Dr. Teerha Piratvisuth
 - Non-responded and relapsed CHC patients
 Dr. Tawesak Tanwandee
 4. Discussion

- 08.50–10.30 Session Moderator: Dr. Pairoj Leungrojanakul (Thailand)
- 08.50–09.30 Current Management of HCV Infection in Selected Patients
(Non-responder, HBV + HCV, HCV + HIV)
Dr. Michael.P. Manns (Germany)
- 09.30–10.0 HCV Related Non Liver Disease and Management
Dr. Edward Gane (New Zealand)
- 10.00–10.30 Prophylaxis of HCC in Chronic Viral Hepatitis Patients
Dr. Anuchit Chutaputti (Thailand)
- 10.30–11.00 Break
- 11.00–12.00 Session Moderator: Dr. S. Hasnain (Indonesia)
- 11.00–11.30 Enterically Transmitted Hepatitis Viruses
Dr. Mobin Khan (Bangladesh)
- 11.30–12.00 Current and Future Viral Hepatitis Vaccine
Dr. Yong Poovorawan (Thailand)
- 12.00 – 14.00 Lunch Symposium : Roche Thailand Ltd
Role of Pegylated Interferon Alfa-2a (40 KD) in Viral Hepatitis
Moderator: Dr. Anuchit Chutaputti
1. Pegylated Interferon Alfa-2a (40 KD):
A True Once-a-week Antiviral Dr.Tawesak Tanwandee
 2. Overview of Pegylated Interferon Alfa-2a
(40 KD) in the Treatment of Hepatitis C Dr. Stuart Roberts
 3. Future Benefits therapy: pegylated Interferon
Alfa-2a (40 KD) in Chronic Hepatitis B
Dr.Teerha Piratvisuth
- 14.00 – 16.40 Session Moderator: Dr. Nancy Leung (Hong Kong)

- 14.00-14.40 Chainuvati Lecture
Pathophysiology and Natural History of Portal Hypertension
Dr. Roberto J. Groszmann (USA)
- 14.40-15.10 Asia – Hep Consensus in The Management of HBV, HCV
Infection Asia – Hep Members
- 15.10-16.40 Clinical Case – Evidence Based in Problematic Cases of Viral
Hepatitis
Moderator: Dr. Pairoj Leungrojanakul (Thailand)
Dato' Dr. Ismail Merican (Malaysia)
Dr. Jose Sollano (The Philippines)
Dr. Laurentius A. Lesmana (Indonesia)
- Discussant: Geoff Farrell, Michael P. Manns, Ding S.
Chen, Nikolai Naoumov

The 43rd Annual Gastroenterological Association of Thailand Conference
December 11-12, 2002

December 11, 2002

- 08.45-09.00 Opening Remark
 Dr. Sasiprapa Boonyapisit
- 09.00-12.00 Session Moderator: Dr.Kriengkrai Akarawong
- 09.00-10.00 Carcinoid Tumor and the GI tract
 Dr. Kevin Lye
- 10.00-10.30 Break
- 10.30-12.00 Inflammatory Bowel Diseases: future trend in diagnosis and
 treatment
 Dr. Sathaporn Manatsathit
 Dr. Kanit Atisook
 Dr. Rungsun Rerknimitr
- 12.00-14.00 Lunch
- 14.00-15.30 Session Moderator: Dr.Pravit Lerdverasirikul
- 14.00-15.30 Colon Cancer-Multidisciplinary approach
 Col.Dr.Parinya Thavichaigarn
 Dr.Thitiya Sirisinha
 Dr.Kamtorn Phaosawadi
- 15.30-16.00 Break
- 16.00-16.30 GAT Annual Meeting

December 12, 2002

- 09.00-12.00 Session Moderator: Dr.Thongdi Chaipanich
- 09.00-10.00 Management of Hemorrhoid
Col.Dr.Parinya Thavichaigarn
Dr.Somchai Leelakusolvong
- 10.00-10.30 Break
- 10.30-12.00 Hp: Antimicrobial Resistance: Is this a clinical problem
Dr.Udom Kachintorn
Dr.Varocha Mahachai
- 12.00-14.00 Lunch
- 14.00-15.00 Session Moderator: Dr.Kannikar Phornphutkul
- 14.00-15.00 How to management of GERD patients: Typical vs Atypical
Dr.Sattawat Thongsawat
Dr. Varocha Mahachai
- 15.00 Closing Remark

บรรณาธิการแถง

เร็วมากนะครับ สำหรับเวลาที่ผ่านไป วาระการทำงานของสมาคมชุดนี้ กำลังจะหมดไป ผมเชื่อว่าจุลสารก็ยังคงอยู่ต่อไปนะครับ จริงๆแล้วสมาคมมีการประชุมเช่นกันสำหรับแนวทางโครงสร้างชุดใหม่ของสมาคม ดีว่าที่ยังคิดว่าน่าจะยังคงงานของจุลสารของสมาคมไว้ โดยส่งต่อไปเป็นบทบาทและหน้าที่ของรองเลขาธิการสมาคมต่อไป (ตำแหน่งนี้ก็จะเป็ตำแหน่งใหม่เช่นกันของสมาคม) ผมคิดว่าโครงสร้างของสมาคมมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมมาก อาจเป็นเพราะสมาคมใหญ่ สมาชิกมากขึ้นด้วยกระมังครับ

เนื้อหาในฉบับนี้ ก็เช่นเดิมครับ ยังมี interesting case 2 ราย พร้อม review และ topic review 2 เรื่องเช่นเดิม น่าสนใจมากครับ

ว่าจะไม่เขียนเรื่องเกี่ยวกับการเมืองแล้ว แต่ก็ถอดไม่ได้ เพราะผลกระทบของโครงการ 30 บาท กับร่าง พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพที่ผ่านวุฒิสมาชิกไปแล้วด้วยความน่าเกลียดของวุฒิสมาชิกบางคนกับคนในรัฐบาลชุดนี้ เห็นแล้วก็รู้สึกสังเวชกับความเป็นผู้นำด้านสาธารณสุขของรัฐบาลชุดปัจจุบัน แต่ก็ทำอะไรมากไม่ได้ครับ เพราะรัฐบาลชุดนี้ใช้นโยบายการดำเนินโดยการหาเสียงแบบนี้ ผลกระทบที่ผมเห็นชัดเจนในปัจจุบันคือขณะนี้คนไข้ระแวงหมอมากขึ้น หมอกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายของการรักษามากขึ้น สิ่งที่ผมกลัวที่เคยเขียนเป็นจดหมายถึงแพทยสภา เริ่มเห็นชัดและเป็นรูปธรรมมากขึ้นแล้วครับ คนไข้กับหมอ เขียนข้อความต่อกันใน internet ก็เกิดขึ้นแล้วครับ นำสงสารสังคมไทยที่ในอดีตความสัมพันธ์ที่ดีของแพทย์

และคนไข้เริ่มแยลง ผมเห็นกลุ่มแพทย์เพื่อวิชาชีพเพื่อแพทย์ลงสมัครยกทีม
เพื่อเป็นกรรมการแพทยสภาชุดใหม่ (จริงๆก็มีกรรมการของเราร่วมด้วยคือ
นายแพทย์จรินทร์ โรจน์บวรวิทยา จากโรงพยาบาลราชวิถี) เลยเขียนมาเป็น
การส่วนตัวให้พวกเราช่วยเชียร์กัน เพราะดูแล้วคิดว่ากลุ่มนี้มีแนวคิดและการ
ดำเนินการที่ผ่านมาดูเป็นองค์กรที่มีแนวทางชัดเจนสำหรับแพทย์จริงๆ

พบกันที่เชียงใหม่สำหรับการประชุมวิชาการประจำปี 2545 นี้ รวย
ละเอียดดูในจุลสารฉบับนี้

ฉบับหน้าคงถึงคราว Bye-Bye ของผมแล้วนะครับ

นพ.สมชาย สีลากุลดวงศ์

srsl@mahidol.ac.th

ใบสมัครสมาชิกสมาคม

ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกตลอดชีพ สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกตลอดชีพของ "สมาคมแพทย์ระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย" โดยรับรองว่าจะปฏิบัติตามกฎข้อบังคับและระเบียบของสมาคมฯทุกประการ รายละเอียดของข้าพเจ้ามีดังนี้

(กรุณาเขียนด้วยตัวบรรจง) [] นายแพทย์ [] แพทย์หญิง

1. ชื่อ.....

FirstName.....

นามสกุล.....

Last Name.....

ยศ, ตำแหน่งทางวิชาการ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....

คุณวุฒิ.....

2. ทำนปฏิบัติงานด้านโรคระบบทางเดินอาหาร

[] น้อยกว่า 50% ของเวลาทำงาน

[] มากกว่า 50% ของเวลาทำงาน

3. ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อและส่งจดหมายถึงได้) บ้านเลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

4. ที่ทำงาน.....

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....E-mail.....

ตำแหน่ง.....

5. การติดต่อทางไปรษณีย์ กรุณาส่งไปที่ บ้าน ที่ทำงาน

6. ผู้รับรองในการสมัครสมาชิกของสมาคมฯครั้งนี้ คือ

1.).....

2.).....

การสมัครสมาชิกสมาคมแพทยระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

1. ใบสมัครสมาชิกฯ

2. ค่าสมัครสมาชิกฯ จำนวน 1,000.00 บาท (ตลอดชีพ)

สถานที่รับสมัคร

สมาคมแพทยระบบทางเดินอาหารแห่งประเทศไทย

ตึกผะอบ ชั้น 1 สาขาวิชาโรคระบบทางเดินอาหาร

โรงพยาบาลศิริราช บางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

หมายเหตุ: ในการสมัครสมาชิกจะสมบูรณ์ต่อได้ผ่านมติที่ประชุมของกรรมการสมาคมฯ แล้วเท่านั้น

พร้อมกันนี้ ข้าพเจ้าได้ชำระเงินเป็นค่าสมัครสมาชิกตลอดชีพแล้ว เป็นจำนวนเงิน 1,000.00 บาท (=หนึ่งพันบาทถ้วน=) ซึ่งข้าพเจ้าได้ชำระเป็น

เงินสด

เช็คธนาคาร.....สาขา.....เลขที่.....ลงวันที่.....

ลงชื่อ.....